VAPAUS

ILMESTYY TIISTAINA JA TORSTAINA
PERUSTETTU 1917

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖVÄENLEHTI

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NO. 1076 — VAPAUS, 102 ELM STREET WEST, SUDBURY, ONTARIO

No. 21 — Vol. LV vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, maalisk. 16 p. — Tuesday, Mar 16, 1971

$25 milj. korvausvaatimus Dow:lle

Yhdysvaltain hallitus haluaa myös valtuuksia merien saastuttamisen estämiseksi kuten Canadakin

Toronto. — Ontarion hallitus on nostanut elohopea myrkytyksen aiheuttamisesta vahingonkorvausjutun Sarniassa olevaa Dow Chemical of Canada Limitedia ja sen yhdysvaltalaista emäyhtiötä vastaan.

Vahingonkorvausvaatimuksessa puhutaan "elinympäristön saastuttamisesta" mikä on aiheuttanut vahinkoa kalastukselle ja villieläimille. Siinä vaaditaan $25 miljoonan vahingonkorvausta ja lisäksi $10 miljoonaa St. Clair sekä Detroit jokien pohjan ja St. Clair sekä Erie järvien pohjan puhdistamisen korvaukseksi.

Kahdeksan arkkia käsittävässä vahingonkorvausvaatimuksessa osoitetaan että Suurten järvien canadanpuoleisen rannan omistaa Ontarion maakunta.

Vahingonkorvauksen perusteella maakuntahallitus voisi korvata kalastajille ja turistiliikkeille näiden vesistöjen myrkyttämisestä koituneet vahingot.

Prokuraattori Allan Lawrence, jonka nimissä syyte on nostettu, pitää sitä koejuttuna vastaisuuden varalta. Asia käsitellään Ontarion ylioikeudessa.

Syytös amerikkalaista emäyhtiöä vastaan nostettiin sen vuoksi kun se omistaa canadalaisen alayhtiönsä osakkeet ja kontrolloi sen toiminnan täällä.

NIXONIN HALLITUS HALUAA MYÖS ULKOVESIEN KONTROLLIA

Washington. — Nixonin hallitus, mikä yritti voimaperäisesti saada Canadan hallituksen luopumaan aluevesirajojen ulkopuolella olevien vesistöjen saastutusvastaisista kontrollimenetelmistä, esitti maanantaina senaatin istunnolle toivomuksen samanlaisten valtuuksien saamiseksi merien saastutuksen ehkäisemiseksi.

Tämä vesistöihin juoksutettavien tai kaadettavien saasteiden kontrolli koskisi myös suuria järviä.

Hallituksen ympäristö-suojelu-hallinnon edustaja Willie Buckelshaust sanoi, että tällaisia kontrollivaltuuksia tarvitaan kansallisen ohjelman toteuttamisen hyväksi.

Trudeaun hallituksen laatiman lain mukaan Canada pitää velvollisuutenaan kontrolloida merivesien saastutusta aluevesien 12-mailisten rajojen ulkopuolella.

Presidentti Nixon yritti henkilökohtaisen puhelinkeskustelun avulla saada pääministeri Trudeaun luopumaan tästä suunnitelmasta. Kun Ottawa kieltäytyi peruuttamasta tätä lakiesitystä, niin Yhdysvaltain ulkoministeriö lähetti siitä virallisen protestin.

VERILÖYLYSTÄ 'EI OLE MITÄÄN EPÄILYÄ"

Fort Benneinf, Ga. — Hallituksen syyttäjäviranomaisten mielestä ei ole mitään epäilyä siitä, että luutnantti William Calley ampui puolustuskyvyttömiä miehiä, naisia ja lapsia My Lai-kylän verilöytyssä maaliskuun 16 pnä 1968.

"Syyttäjän ja puolustuslakimiesten välillä ei ole mitään kiistaa tapahtumista... Kuinka monta (siviiliä) hän tappoi. Meillä on todistus vain yhden tappamisesta..." sanoi syyttäjänä toimiva Aubrey Daniel. Luutnantti Calley'ta syytetään 102 siviilin tappamisesta mainitun verilöylyn yhteydessä.

Vietnamin sodan varustaminen häpeäksi Canadalle

Ladysmith. — "Canadalaiset tulevat olemaan historian tuomittavana likaisin ja verisin käsin" jos Canadasta varataan edelleen Yhdysvalloille varusteita käytettäväksi Vietnamin sodassa, sanoi NDP:n johtaja T. C. Douglas täällä sunnuntaina.

Mr Douglas puhui Nanaimo-Cowichan-The-Islands -vaalipiirin valitsijamieskokouksessa, jossa hänet nimitettiin yksimielisesti NDP:n ehdokkaaksi seuraavia liittohallituksen vaaleja varten.

Mr Douglasin pitäisi jäädä sivuun NDP:n kansallisen johtajan toimesta huhtikuussa.

Paul Rosen tuomiosta vedotaan

Montreal. — Montrealilaisen lakimiehen Robert Lemieuxin odotetaan vetoavan tänään (tiistaina) viime lauantaina Paul Roselle annetun elinkautisen vankeustuomion johdosta. Valamiehistö havaitsi Rosen syylliseksi Pierre Laporten murhaan ja Rose tuomittiin lauantaina elinkautiseen vankeuteen.

Mr Lemieux sanoi, että hän aikoo vedota tuomiosta Quebecin vetoomusoikeuteen, sillä hänen mielestään Paul Roselle ei annettu asiaankuuluvaa mahdollisuutta puolustaa itseään 7 viikkoa kestäneen oikeuskuulustelun aikana.

"Tämä juttu on oikein lakimiehen unelma," sanoi mr Lemieux muutaman minuutin kuluttua siitä kun Paul Rose oli tuomittu.

Suurimman osan oikeuskuulustelun ajasta Paul Rose oli oikeus salista karkoitettuna ja eräissä piireissä väitetään, ettei hänellä ollut mahdollisuutta järjestää parasta mahdollista puolustusta.

Kuultuaan tuomionsa Rose kiitti valamiehistöä "pitkäaikaisesta harkinnasta" (valamiehistö harkitsi tapausta ainoastaan 25 minuuttia) ja poistui oikeussalista esittäen tunnuslauseen: "Kauan eläköön Quebec, kauan eläköön Quebecin kansa, me tulemme voittamaan."

Saigonilla suurmenetyksiä Laosin sotaretkellä

Joukkomme poistuivat Seponesta — Saigon Ne eivät ole siellä olleetkaan — Hanoi

Khe Sanh. — Saigonin sotavoimat perääntyivät torstaina strategisesti tärkeästä Seponesta pohjoisvietnamilaisten valmistuessa vastahyökkäykseen, kerrottiin täällä torstai-iltana. Samalla vedottiin siihen, että amerikkalaisten lentokoneiden ilmapommitusta on vaikeuttanut huono sää siinä määrin, että kahden päivän aikana järjestettiin vajaa 300 hyökkäyslentoa, kun sitä ennen suoritettiin jopa 2,000 lentoa päivässä.

Seponesta pois lähteneiksi sanottujen Saigonin sotilaiden kerrotaan yhtyneen noin 2,000 saigonilaissotilaaseen kolme mailia etelään olevalla Sophia-nimisellä paikalla.

(Vietnamin puhemiehet julkaisivat torstaina Pariisissa lausunnon selittäen, että Saigonin hyökkäysjoukot eivät ole koskaan vallanneetkaan Seponea. Vaikka Pohjois-Vietnamin ja Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen valtuuskuntien johtajat boikottivat rauhanneuvottelua Laosiin tehdyn hyökkäyksen johdosta ja sen vuoksi kun amerikkalaisten kerrotaan valmistelevan hyökkäystä myös Pohjois-Vietnamiin, niin näiden valtuuskuntien muut jäsenet osallistuivat kuitenkin kokoukseen. Mitään tuloksia tässä 106:ssa rauhanneuvottelutilaisuudessa ei saatu).

Laosiin tehty hyökkäys on jo aiheuttanut suuria menetyksiä Saigonille ja Yhdysvalloille. Saigonin maajoukkojen sanotaan menettäneen tässä operaatiossa kuudennen osan noin 20,000 miestä käsittävästä hyökkäysvoimastaan, sisältyen tähän kahden tuhoutuneen tukiaseman suuret miesmenetykset.

Torstaina julkaistujen tietojen mukaan Saigonin asevoimat menettivät viikon aikana Kambodzhan ja Laosin operaatioissa 650 miestä kaatuneina, 1,671 haavoittuneina ja 121 kadoksiin joutuneina.

Saadut tiedot viittaavat siihen, että viisi viikkoa kestäneen hyökkäyksen aikana Saigonin asevoimista on kaatunut noin 3,000 miestä. Lisäksi on 300 miestä kateissa.

Yhdysvaltain miesmenetykset viimeksikuluneen viikon aikana olivat: 44 kaatunutta ja 434 haavoittunutta. Edelliseen viikkoon verraten kaatuneiden määrä väheni 25:llä, mutta haavoittuneiden määrä lisääntyi 153:lla. Yhdysvallat myöntää virallisesti menettäneensä Laosin kampanjassa 53 lentokonetta. Epävirallisten amerikkalaisten ja muiden tietojen mukaan Yhdysvaltain lentomenetykset ovat suuremmat.

Israelin aseman lujittaminen USAn ratkaisutavoitteena

Washington. — Lähi-idän kriisin poliittisen ratkaisun hyväksi on jatkettava ponnisteluja huolimatta Israelin kielteisestä asenteesta, joka ehdoin tahdoin johtaa poliittisen ratkaisun umpikujaan, korostetaan Moskovan virallisissa piireissä arvioitaessa lähi-idän tilannetta aselepokauden mentyä umpeen. Samalla kiinnitetään huomiota YAT:n rakentavaan asenteeseen ja toisaalta arvostellaan ankarasti USA:n kantaa.

USA ei itse asiassa tue suurlähettiläs Jarringin välitystehtävää eikä muita ponnisteluja, jotka tähtäävät lähi-idän kriisin poliittiseen ratkaisuun, korosti Pravdassa keskiviikkona tunnettu huomioitsija Viktor Majevski. USA pyrkii lähi-idässä "ratkaisuun", joka merkitsisi israelilaisten valloittajien aseman lujittamista ja arabimailta myönnytyksiä amerikkalaisille öljymonopoleille, kirjoittaa Majevski ja huomautti, että se ei tule onnistumaan.

Moskovalaisissa kommenteissa on viime päivinä kiinnitetty runsaasti huomiota YAT:n presidentin Anwar Sadatin sunnuntaiseen puheeseen. Majevski esimerkiksi korostaa YAT:n rakentavia yrityksiä toteuttaa YK:n turvallisuusneuvoston päätös, YAT:n luottamusta YK:n ja sen edustajien toimintaan sekä Egyptin kansan päättäväisyyttä puolustaa oikeuksiaan.

Neuvostoliiton ja YAT:n kaupallisesta ja muusta talousyhteistyöstä neuvoteltiin Moskovassa keskiviikkona, kun Neuvostoliiton varapääministeri Vladimir Novikov tapasi YAT:n talousvaltuuskunnan jota johtaa varapääministeri Aziz Sidky.

SUOMESSA KIREÄTÄ SISÄPOLIITTISESTI

Metallilakko jatkuu kuudetta viikkoa; hintojen noususta kiistaa hallituksessa

Helsingistä viime päivinä saapuneet viestit kertovat sisäpoliittisen tilanteen kär,istymisestä jopa siinä määrin, että hallituksessakin on voimakasta ristiveto.

Kiistan aiheuttajana hallitusportaassa on erikoisesti hintakysymys — keskustapuolue ja sosialidemokraattinen puolue kannattavat hintojen korottamista melko laajalla rintamalla. Taistoja SKDL ja SKP vastustavat hintojen korotuksia, mitkä vaikeuttaisivat työtätekevien talousasemaa.

Metallin lakko tämän alan työläisten melko vaatimattomien tavoitteiden puolesta, on jo menossa kuudetta viikkoa, eikä työnantajapuolella ole vielä mitään merkkejä sopimuksen teosta, vaikka yksi ainoa lakkoviikko maksaa työnantajille voitto,en menetyksen muodossa enemmän kuin työläisten palkkavaatimus koko vuodelta.

"Hallitus on saanut eduskunnalta valtuudet hintojen ja maksujen säännöstelemiseen. Me kommunistit olemme sitä mieltä, että näitä valtuuksia on hallituksen käytettävä", sanoi mainitun puolueen puheenjohtaja Aarne Saarinen eräässä viimeviikkoisessa puheessaan.

Parhaillaan jatkuva metallityöläisten lakko loppuu heti, kun työnantajat suostuvat työläisiä tyydyttävään ratkaisuun. Samoin rakennusalalla uhkaamassa olevaa lakkoa ei synny, jos työnantajat luopuvat jäykistä asenteistaan.

Sovittelulautakunnan ja sovittelijan työ ei ole ollut tehokasta. Laki työriitojen sovittelusta ei edellytä sovittelijalta esityksiä, jotka tyydyttävät vain työnantajia.

Kansandemokraattiset ministerit hallituksessa ovat työkansan asialla eikä omaa tai hallituskumppaneittensa mukavuutta varten. Kansandemokraatit pitävät nykyisen hallituspohjan säilyttämistä tärkeänä ja ovat valmiina neuvottelemaan ratkaisuista, joilla sisäpoliittinen kriisi saataisiin laukeamaan ilman että tilanteessa kansan eduista pitäisi tinkiä, selitti Saarinen selväpiirteisessä puheessaan.

AFRIKKALAISELLA POISTUMISLUPA MUTTA EI VOI SILTI POISTUA

Rotusyrjintäohjelma kieltää tummaihoisilta kaikki vapaudet — myös kirkkojen edustajia vainotaan

Johannesburg. — Tummaihoisten poliittinen johtohenkilö, Robert Sobukwe on saanut luvan poistua pysyvästi Etelä-Afrikasta, mutta ei voi kuitenkaan poistua maasta siksi, kun hän ei ole sanut poistumislupaa kaupungista, missä hän asuu.

Sisäministeri Theo Gerner antoi viime viikolla tälle 45-vuotiaalle opettajalle luvan mennä Yhdysvaltoihin. Toisaalta "oikeusministeri" Petrus Pelser julisti, että mr. Sobykwe ei saa poistua Kimberly-nimisestä kaupungista, missä hän asuu.

Toisin sanoen, mr. Sobukwe ei voi poistua maasta siksi, kun hän ei voi mennä kansainväliselle lentokentälle eikä mihinkään satamapaikkaan, mistä matka voisi alkaa. Jos hän yrittää mennä kaupungin rajojen ulkopuolelle, silloin hän rikkoisi kulkukieltoa ja joutuisi "lain rikkojana" vankilaan.

Mr. Sobukwe toimi aikaisemmin nyt lakkautetun Pan African kongressin johtajana. Vuonna 1960 hän johti mainitun puolueen kampanjaa liikuntapassi-määräyksiä vastaan.

Kaikkien tummaihoisten täytyy aina pitää mukanaan tätä "passia" ja näyttää se vaadittaessa viranomaisille.

Mr. Sobukwe tuomittiin "yllytyksestä" kolmeksi vuodeksi vankilaan. Kun hänen tuomionsa oli päättymisvaiheessa, "parlamentti" hyväksyi lain, jonka perusteella se (hallitus) voi pitää mr. Sobukwen vankilassa niin kauan kuin se sitä haluaa. Tätä "Sobukwe klaussina" tunnettua lakia hyväksikäyttäen mr. Sobukwe pidettiin toinen kuusi vuotta vankilassa.

Hallitus tiedoitti yllättäen huhtikuussa 1969, että Sobukwe vapautetaan. Samalla määrättiin kuitenkin, ettei hän saa mennä Kimberlyn rajojen ulkopuolelle.

Julkaistujen tieto,jen mukaan Sobukwe on saanut luennoitsija-tarjouksen Wisconsinin yliopistosta ja osa-aikaluennoitsijatarjouksen Rooseveltin yliopistosta Chicagossa.

KIRKONMIEHIÄKIN VAINOTAAN

New York. — Etelä-Afrikassa on tehostettu vainotoimenpiteitä kirkkojen edustajia vastaan. Papit ja muut joutuvat nykyään tuhka tiheään poliisiratsian alaisiksi. Heitä vangitaan ja karkoitetaan. Viimeksikuluneen puolentoista kuukauden aikana on karkoitettu 14 kirkonmiestä. Kun tällaisia karkoituksia on ollut noin 40 vuodessa, niin tämä osoittaa vainon lisääntymistä.

Zululandin tummaihoinen piispa Rt. Rev. Alpheus Zula vangittiin viime viikolla syytettynä siitä, että hänellä ei ollut tummaihoisten liikuntapassia, kun sitä häneltä kysyttiin.

VIIME TIEDOT

Tel. Aviv. — Israelin ulkoministeri Abba Eban lähti maanantaina vierailumatkalle Washingtoniin, missä hän keskustelee Yhdysvaltain viranomaisten kanssa lähi-idän tilanteesta. Hyvin tunnetun amerikkalaisen sanomalehtimiehen, James Restonin artikkelin mukaan Yhdysvaltain hallitus "ei painosta" Israelia luopumaan arabimaiden aluevaatimuksista, mutta toisaalta hän sanoo, että Tel Avivin on itse tehtävä valinta aluevaatimusten ja Yhdysvaltain tuen saamisen välillä.

Khe Sanh. — Eilen illalla annettujen tietojen mukaan Saigonin asevoimat joutuivat maanantaina kiivaisiin taisteluihin Seponen alueella Laosissa ja myös Kambodzhassa. Lisäksi tiedoitettiin, että Etelä-Vietnamin vapautusjoukot kohdistivat maanantaina kranaatti- ja rakettipommituksen Khe Sanhin tukiasemaa vastaan mikä on Etelä-Vietnamin luoteisosassa Laoisn rajan lähettyvillä. Kambodzhan yhteenotot tapahtuivat 13 mailia koilliseen Phnom Penhistä.

Ankara. — Turkin presidentti Cevdet Sunay sanoi maanantaisen radiopuheensa yhteydessä, että pääministeri Suleyman Demierelin vallasta syökseminen asevoimien avulla oli laillisesti oikeutettava teko mikä pelasti Turkin uhkaavalta kriisiltä. Presidentti kehoitti turkkilaisia antamaan tukensa kokoomushallitukselle mikä muodostetaan vallasta syöstyn Demirelin hallituksen tilalle.

Ottawa. — Ottawa hylkäsi maanantaina "aivan liian riittämättömänä" Intian ehdotuksen, että kansainvälinen valvontakomissioni esittäisi Laosin tapahtumien johdosta uuden rauhanvetoomuksen. Canadan toimesta ehdotettiin aikaisemmin tutkimuksen järjestämistä kaikista Laosissa olevista ulkomaalaisista asevoimista.

USA kuljettanut 54 Phantomia Etelä-Koreaan

Seoul. — Yhdysvallat tuotti maanantaina Japanista yhden ilmavoimalaivueensa, 54 Phantomtaisteluhävittäjää Etelä-Koreassa olevalle pysyvälle lentotukiasemalleen.

Tarkoitus on siten osoittaa Etelä-Korean hallitukselle, että Yhdysvalloilla on aikomus antaa sille kaikkea mahdollista tukea, selitettiin tämän muuton yhteydessä.

Tämä Yhdysvaltain ilmavoimien tukiasema — 3:s Tactical Fighter Wing — on 120 mailin päässä Seoulista etelään.

Sinne nyt tuodut Phantomit olivat aikaisemmin Miswan lentotukiasemalla Japanissa.

SAIGONIN JOUKOT OVAT PERÄÄNTYNEET

Nyt puhutaan "kommunistien" matkimisesta; brittiläislehdet kertoivat tappioista

Laosista lauantaina tulleitten tietojen mukaan Saigonin joukot vetäytyivät takaisin Seponin rintamaosalta jota sanotaan Ho Chi Minhin kulkuväylän avainasemaksi.

Kaksi pataljoonaa Saigonin asevoimia vedettiin ilmateitse pois n. kolme mailia Seponesin eteläpuolella olleesta ammuntatukiasemasta.

Tätä ennen Saigonin joukot perääntyivät Seponesin alueelta mitä niiden väitetään pitäneen hallussaan viisi päivää. Hanoin tiedonantojen mukaan Saigonin joukot eivät päässeet lainkaan ilmapommituksella tuhottuun Seponen kaupunkiin.

Saigonin viranomaiset selittivät näitä perääntymisiä strategisiksi siirroiksi tarkoituksella välttää yhteenottoa suurempia pohjoisvietnamilaisjoukkoja vastaan.

"Me omaksumme kommunistien isku ja juoksutaktiikan, sillä jos me olemme liian kauan yhdessä paikassa, meille tulee suuria vaikeuksia", selittävät saigonilaisupseerit tappioitaan.

Sepones-tukiasemasta luopuminen tarkoittaa kuitenkin sitä, että Saigonin joukoilla ei ole enää Seponea uhkaavia strategisia alueita.

Joidenkin tarkkailijain mielestä Saigonin joukkojen nopea perääntyminen voi tarkoittaa "tavoitteiden" pienentämistä Laosissa.

Aloittaessaan hyökkäyksen Laosiin Saigonin upseerit puhuivat suuresta konfrontaatiosta selittäen, että pohjoisvietnamilaiset on nyt saatu asemaan, missä niiden täytyy taistella.

Mutta nyt kerrotaan että Saigonin 20,000 miestä käsittävästä armeijasta on kaatunut tai haavoittunut yksi kuudesta.

Saigonista sunnuntaina julkaistujen selitysten mukaan Laosin sotaretken tavoitteet on saavutettu. Tehtävänä oli "tuhota vihollisen varastoja ja iskeä Pohjois-Vietnamin rykmenttejä" sanoi Saigonin eräs puhemies.

Hanoista saatujen tietojen mukaan Laosin isänmaalliset joukot kävivät maaliskuun 7 pnä voitokkaan taistelun Saigonin joukkoja vastaan 9. valtatien varrella.

BRITTILÄISLEHDET JENKKIEN TAPPIOISTA

Lontoo. — Saigonin hallituksen joukot eivät pysyisi Laosissa yhtään päivää, elleivät ne saisi tukea amerikkalaisilta helikopte-

(Jatkuu sivulla 4)

"SUUREN AMERIKAN" SUURI KÖYHYYS

Koko Bostonin väestöstä on 15.3% sosiaalihuollon avustuksen varassa

Boston. — Bostonin koko asukasmäärästä elää 15.3 prosenttia (siis 15.3 ihmistä sadasta) sosiaalihuollon varassa, ollen se korkein prosenttimäärä Yhdysvalloissa.

Terveys-, opetus- a huoltoministeriö julkaisi viikon lopulla tätä asiaa selostavia tilastotietoja. New Yorkissa elää 13.4 prosenttia koko väestöstä sosiaalihuollon varassa.

Kaikissa USA:n suurissa kaupungeissa on enemmän kuin 10 joka sadasta ihmisestä sosiaalihuollon eli köyhäinavustuksen varassa, selitetään mainitussa raportissa, missä käsitellään huoltokysymyksiä kaupungeissa.

Bostonissa on suurin määrä avustettavia. Toisella tilalla on New York. Sitten tulee seuraavat kaupungit, prosenttimäärät jälessä mainittuna: Baltimore 12.8; St. Louis 12.5; San Francisco 11.7; Philadelphia 11.5 prosenttia.

Nämä tilastotiedot antavat alastoman kuvan Amerikan kaupunkien tilanteesta", sanoi huoltoministeri Elliot L. Richardson. "Sosiaalihuollon varassa elävien lukumäärä nousi noin 2 miljoonalla henkilöllä kuluneen vuoden aikana — 11.6 miljoonasta helmikuussa 1970 — 13.5 miljoonaan viime marraskuussa — ja tämä avustettavien ihmisten määrä on lisääntynyt erikoisesti suurissa kaupungeissa, aiheuttaen tilanteen edelleen kärjistymiseen."

Canadassa ei ole saatavissa vastaavanlaisia tilastotietoja avustettavien määrästä kaupungeissa.

Neljäs SALT kestää kaksi kuukautta

Wien. — Yhdysvaltojen ja Neuvostoliiton välisten strategisten aseiden rajoittamisneuvottelujen (Salt) neljäs kierros, joka alkoi Wienissä maanantaina, kestänee suunnilleen kaksi kuukautta

Asiantuntevista piireistä Itävallan pääkaupungissa kerrottiin että neuvottelujen osapuolet ovat sopineet alustavasti kahden kuukauden aikarajasta.

Vanhoja partoja pois TV:stä

ew York. — Columbia Broadcasting System on nyt vahvistanut tiedon, että se ei tule ensi syksynä välittämään Ed Sullivanin ohjelmaa, mikä on nähty televisioruudulta kesäkuun 20 pstä alkaen v. 1948.

Sama laitos tulee jättämään ohjelmistostaan pois myös ed Skeltonin ja Jackie Gleasonin ohjelmat.

Suomessa suuria mielenosoituksia

Helsinki. — Tuhannet metalli- ja rakennustyöläiset marssivat viime torstaina järjestölippujensa ja ajankohtaisten tunnustensa takana ja järjestivät suuria mielenosoituksia maan eri puolilla 13 paikkakunnalla.

Työtaistelussa olevien metallimiesten (heitä on 70,000) ja rakentajien (heitä on lakossa 9,000) rinnalla seisoi monien muiden alojen työläisiä ja työläisten taistelulle solidaarisuuttaan osoittavia opiskelijoita.

Rautakourien ja rakentajien taistelu koetaan yhteiseksi, koko työväenliikkeen taisteluksi. Se on vietävä voittoon, selittävät työläiset. Metallilakko on nyt menossa kuudetta viikkoa.

Todelliseksi rautakourien ja rakentajien voimannäytteeksi muodostui Helsingissä järjestetty suuri lakkomielenosoitus, johon järjestäjien arvion mukaan osallistui ainakin 8,000 henkilöä.

Rakennusalan pistelakot alkoivat torstaina eri puolilla maata. Taistelu koskee noin 9,000 työläistä ja noin 200 työmaata.

Montrealissa 17 murhaa tänä vuonna

Montreal. — Poliisi ilmoitti maanantaina, että Montrealissa tapahtui viikonlopulla kaikkiaan neljä ns. alamaailman murhaa, mikä nosti tänä vuonna kaupungissa sattuneiden murhien kokonaismäärän 17.

Poliisi sanoi, että viimeisimmät murhat oli suoritettu "alamaailman tyyliin, tarkottaen ilmeisesti sitä, että eri rikosliigat raivaavat murhaamalla kilpailijoitaan.

VALTAVA VAALIVOITTO GANDHIN PUOLUEELLE

New Delhi. — Pääministeri Indira Gandhi sai kongressipuolueen valtavan vaalivoiton perusteella täydellisen kontrollin parlamentista. Kongressipuolue voitti yli kaksi kolmannesosaa parlamentin (Lok Sabha) paikoista.

Kongressipuolueella on nyt parlamentin 515 paikasta 350 edustajapaikkaa, eli ⅔ kaikista edustajapaikoista vielä sittenkin kun parlamentti tulee täysivalhvuiseksi (521 jäsentä).

Ennen vaaleja mrs. Gandhin tukena oli vähemmistö parlamentin jäsenistä, eli 220 edustajaa. Kongressipuolue menetti osan voimistaan kun oikeistosiipi erosi puolueesta ja liittyi äärioikeistoon.

Mrs. Gandhin johtama kongressipuolue voi silloin jatkaa hallintaansa vain työväenpuolueiden kannatuksen ja tuen varassa. Äärioikeiston tavoitteena vaaleissa oli suunnan muuttaminen oikealle ja erikoisesti mrs. Gandhin tappioon saattaminen.

Valeissa osoittautui kuitenkin, että intialaiset käänsivät miltei yksimielisesti selkänsä oikeistopuolueille.

"Kansa on yhdistänyt kätensä mailman suurimman vallankumouksen hyväksi. Sosialismin tie on ainoa mahdollinen tälle maalle eteen päin mentäessä koko kansakuntana. Meidän sosialismimme tavoitteena ei ole kuitenkaan se, että rikkailta otetaan pois kaikki ja annetaan köyhille. Tavoitteena on taloudellisen eriarvoisuuden (rikkauden ja köyhyyden välisen kuilun) vähentäminen..." sanoi mrs. Gandhi.

Intian kommunistinen puolue voitti nyt 23 edustajapaikkaa eli yhden vähemmän kuin vuoden 1967 vaaleissa. Maolainen puolue, jolla on marxilais-kommunistisen puolueen nimi, voitti nyt 23 paikkaa, saatuaan edellisissä vaaleissa valituksi 19.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Intian taantumukselle suurtappio

Näitä rivejä kirjoitettaessa (perjantaina) ei ole vielä käytettävissä Intian 10 päivää kestäneiden vaalien lopullisia tuloksia, mutta kuten jo torstaina julkaistuista uutisista voitiin päätellä, pääministeri Indira Gandhin johtama kongressipuolueen suurvoitto on ankara isku oikeistovoimille.

Kun muistetaan, että kongressipuolueesta eronneen oikeiston ja Intian kolmen muun äärioikeistoryhmän päätarkoituksena oli yhteisvoimin lyödä kongressipuolue ja erikoisesti sen edistyksellinen johtaja, mrs. Gandhi pois valta-asemilta ja kääntää siten maan suunta jyrkästi oikealle, niin silloin nähdään näiden oikeistovoimien vaaleissa kärsimän tappion todellinen syvyys ja suuruus. Kongressipuolueen ja erikoisesti mrs. Gandhin asema ei heikentynyt vaan voimistui valtavasti.

Palautettakoon mieliimme, että ennen vaaleja — varsinkin sen jälkeen kun oikeisto erosi siitä — kongressipuolue oli vähemmistönä Intian kansankamarissa (Lok Sabha). Viedäkseen läpi eräitä edistyksellisiä esityksiään ja säilyttääkseen hallitusasemansakin, mrs Gandhin täytyi turvautua Intian kommunististen puolueen ja muiden vasemmistoryhmien tukeen. Tosiasiassa Intian kommunistit ja sosialistit tukivat tällöin hänen ohjelmaansa aktiivisesti.

Mutta tähän mennessä tulleet tiedot osoittavat jo, että mrs Gandhin johtamalla kongressipuolueella on ehdoton enemmistö Lok Sabhassa. Intian parlamentissa (Lok Sabha) on 518 edustajapaikkaa ja perjantaiaamuun mennessä oli laskettu äänet 367:lla alueella. Niistä oli mrs Gandhin puolue voittanut 272, eli ehdottoman enemmistön kaikista edustajapaikoista ja sen lisäksi tiedettiin, että kongressipuolue johti useimmissa jälelläolevissa vaalipiireissä. Ilmeistä myös on, vaikka siitä ei olekaan vielä yksityiskohtaisempia tietoja, että Intian miljoonien mielestä näissä vaaleissa oli kaiken yläpuolella taantumusvaaran torjuminen. Tähän viittaa jo sekin, että esimerkiksi kommunistit antoivat tukensa useille kongressipuolueen ehdokkaille ja mm. sellaisille hyvin tunnetuille edistysmielisille "itsenäisille" ehdokkaille kuin V. K. Krishna Menonille joka joutui vasemmistolaisten katsomustensa vuoksi kongressipuolueessa epäsuosioon vuoden 1967 vaalien edellä ja jäi silloin valitsematta kotialueeltaan Bombayssa.

UUSIA TUULIA TULOSSA

Oikeistosiipensä painolastista vapautuneen kongressipuolueen vaalivoitto edistyksellisestä ohjelmastaan tunnetun mrs Gandhin johdolla on hyvä enne Intian miljoonille kansanjoukoille. Mrs. Indira Gandhin julkaisemassa 15,000 sanaa käsittävässä vaalimanifestissa vaaditaan mm. suurten vakuutuslaitosten kansallistamista, omaisuuksien hallussapidon rajoittamista kaupunkipaikoissa, laajakantoista asuntojen rakennusohjelmaa ja slummialueiden uudelleen rakentamista, hallituksen osuuden lisäämistä ulkomaankaupassa, lasten ravitsemistilanteen parantamista, yleistä koulupakkoa, maareformia ja voimakkaita toimenpiteitä työttömyyden lopettamiseksi (työttömyys koskee nyt 15-prosenttisesti Intian 250-miljoonaista työvoimamäärää). Vaalilupauksena oli myös se, että ruhtinaita, joiden tueksi äärioikeisto maan oikeusaluiden tukemana vaalien edellä riensi, lopetetaan yli $6-miljoonainen vuotuinen "avustus", sekä vero- ja tullivapaudet ym.

Ulkopolitiikan tässä vaalimanifestissa vaadittiin normaalisia suhteita erikoisesti Intian naapurimaiden, Pakistanin ja Kiinan kanssa.

Nyt saamansa vaalivolton jälkeen mrs Gandhilla on — oikeisto tulee tietenkin jarruttamaan sitä kynsin ja hampain — suuret mahdollisuudet edistyksellisen vaaliohjelmansa toteuttamiseksi, varsinkin jos hän toimii edelleen yhteisymmärryksessä kommunistien, sosialistien ja muiden demokraattisten voimien kanssa. Kuinka paljon nämä voimasuhteet näissä vaaleissa muuttuivat kongressipuolueen edistyksellisen ohjelman hyväksi se näkyy mm. siitä, että mrs Gandhin puolue voitti New Delhin kaikissa (7) vaalipiireissä, joista kuudessa oli aiemmin edustajana äärioikeiston Jana Sangh:in miehet!

Merkillepantavaa on, että heti suuren vaalivoittonsa tunnetuksitulon jälkeen (torstaina) mrs Gandhi tiedotti, että "vaaliohjelman lupauksia kunnioitetaan", mikä tarkoittaa manifestin sanoja lainaten "sosiaalista vallankumousta rauhanomaisin ja demokraattisin keinoin . . ." Meidän prioriteettimme ovat hyvin tunnettuja hän sanoi. "Ne ovat: ryhdytään toimenpiteisiin mitkä vähentävät eriarvoisuutta (taloudellisesti).

"Tärkein muista on nyt työttömyyskysymys. Se on ratkaistava ja sitä varten on järjestettävä pikaohjelma (crash program).

"Meidän on rakennettava teitä kyliin ja lisää kastelulaitteita. On huolehdittava perhesuunnittelusta ja slummien hävittämisestä."

Mikäli osoittautuu, kuten nyt näyttää, että vasemmistopuolueet ovat näissä vaaleissa menettäneet kannatusta ja vaikutusvaltaa, se on tietenkin valitettava tappio, sillä se heikentää mm reformeihin ja uudistuksiin pyrkiviä voimia Intiassa. Vaikka kongressipuolue olisi nyt saanut ⅔ kaikista edustajapaikoista, kuten on luultavaa ja toivottavaa, niin edistykselliset voimat olisivat olleet voimakkaammat ja tehokkaammat jos työväenpuolueiden vaalimenestys olisi ollut parempi.

Tästä varjopuolesta huolimatta kaikki ylläesitetyt seikat viittaavat kuitenkin siihen, että Intiassa on nyt, taantumusvoimien murskaavan suuren vaalitappion jälkeen, kaikki mahdollisuudet uusien tuulien puhaltamiselle. Se lupaa edistystä Intian miljoonaisille kansanjoukoille.

Saigonin uutta sanastoa

Selostaen vastoinkäymisiään Laosin (ja Kambodzhan) sotaretkellä, Saigonin asevoimien puhemiehet väittävät, kuten militaristien tapana on iänikuisesti ollut, että heidän hyökkäyksensä on onnistunut", Saigonin joukkoja on vain "vedetty takaisin" siksi on haluttu välttää taisteluja suurempia joukkoja vastaan ,kun tarkoituksena on ollut kaikin tavoin kuluttaa ja tehdä hyökkäävä vauhti "kommunistien taktiikkaan", jonka mukaan ennetaan "iskuja ja juostaan pois".

Työttömyysvakuutuslakiin esitetty muutosehdotuksia

Korvausmaksut nousevat osittain kesäk. 7 pnä toiset 1972; vakuutusmaksut $19—$100 viikossa

Ottawa. — Viime torstaina alahuoneen istunnossa esitettiin sarja muutosehdotuksia nyt voimassa olevaan Canadan työttömyysvakuutuslakiin. Pääasiallisemmat "paikkailut" hallituksen aikaisemmin esittämään työttömyysvakuutusta koskevaan "valkoiseen kirjaan" oli tehty suurimmalta osalta Quebecin maakunnan esittämien vastalauseiden johdosta.

Mutta hallituksen "valkoisen kirjan" perusehdotukset pysyvät kuitenkin ennallaan.

Uuden lakiehdotuksen mukaan työttömyysvakuutusmaksut nousevat korkeintaan $100 viikossa (vakuutusta saavalle) nykyisen $58 asemasta ja samalla työttömyysvakuutuksen alaisuuteen tulee joutumaan noin 1.200,000 canadalaista, jotka eivät ole aikaisemmin maksaneet työttömyysvakuutusrahastoon. Työttömyysvakuutuksen saannin selitetään myös muuttuvan helpommaksi.

Mutta uuden lain puitteissa työttömyysvakuutusrahaston finanssiformula tulee pysymään samana, vaikka ammattiyhdistykset oppositiopuolueet ja muutamat työnantajat ovat sitä vastustaneet. Tämä tarkoittaa sitä, että hallitus tulee maksamaan melkein kaikki ylimääräiset kustannukset sen jälkeen kun työttömyysprosentti on noussut yli 4 prosenttia, mutta työläiset ja työnantajat joutuvat maksamaan melkein kaikki kulut, jos maan työttömyysprosentti on alle 4 prosenttia.

Lakiehdotus sisältää myös artiklan, jossa määritellään, että työttömyysvakuutusta maksetaan 15 viikkoa sairauden tai raskauden aikana.

Quebecin painostuksen alaisena lakiehdotukseen tehtiin muutos, että alhaisin työttömyysvakuutusmaksu korotetaan $20 viikossa, verrattuna aikaisempaan ehdotukseen, joka käsitti $14—19 viikossa.

Alahuoneen työkomitea huomioi kuitenkin, että halltiuksen "valkoisen kirjan" ehdotuksen perusteella pienituloisille maksettavat työttömyysvakuutuskorvaukset tulevat olemaan uuden systeemin puitteissa alhaisemmat kuin mitä ne ovat esimerkiksi nykyisen työttömyysvakuutuslain puitteissa.

Lakiehdotuksen mukaan työttömille maksetaan "jonkinlaista" työttömyysvakuutusta jos he ovat työskennelleet edellisenä vuotena 8—19 viikkoa, mutta samanaikaisesti maksetaan täyttä työttömyysvakuutusta niille henkilöille, jotka ovat olleet työttömyyttä edeltäneen 52 viikon aikana työssä 20 viikkoa tai enemmän. Työttömyysvakuutusta saa korkeintaan 51 viikon ajan.

Nykyisen lainsäädännön mukaan työläisen täytyy olla työssä vähintään 30 viikkoa viimeisen kahden vuoden aikana ja näistä 8 viikkoa viimeisen vuoden aikana ollakseen kelpuutettu saamaan työttömyysvakuutusta.

Uusi lakiehdotus tulee myös poistamaan järjestyksestä nyt voimassa olevan ns. kausityöttömyysvakuutuksen, jota maksetaan talviaikana sen jälkeen kun työläisen työttömyysvakuutusmerkit ovat loppuneet.

Työttömyysvakuutusta maksetaan uuden ehdotuksen mukaan sairaus- tai raskaustapauksissa vain siinä tapauksessa, että henkilö on ollut viimeisen 12 kuukauden aikana työssä vähintään 20 viikkoa.

Nykyisen työttömyysvakuutuslain puitteissa raskaina olevilta naisilta evätään työttömyysvakuutuksen saanti kuusi viikkoa ennen synnytystä ja kuudeksi viikoksi synnytyksen jälkeen. Nyt maksetaan työttömyysvakuutusta sairastapauksissa ainoastaan silloin jos henkilö sairastuu samanaikaisesti kun hän jo nauttii työttömyysvakuutusta. Mutta nyt ei työttömyysvakutuusta makseta henkilölle, joka menettää työpaikkansa sairauden johdosta.

Uuden työttömyyslakiehdotuksen puitteissa työttömille maksettavat korvaukset tulevat vaihtelemaan $19—100 viikossa, mutta työttömyysvakuutuksesta saadut tulot muuttuvat verotettaviksi ja työttömyysvakuutuskassaan maksaessaan työläinen voi vähentää nämä maksut verotettavista tuloista.

Uuden työttömyysvakuutuslain puitteissa maksettavien korkeampien vakuutusmaksujen pitäisi astua ainakin osittain voimaan kuluvan vuoden kesäkuun 7 päivänä ja laajemmat muutokset tulevat tapahtumaan tammikuun 1 päivän 1972 jälkeen, jolloin astuu voimaan mm. uudet työttömyysvakuutuskassaan suoritettavat maksutaksat ja laajemmalle alueelle ulottuvat työttömyysvakuutusmaksut.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

John Saloranta, Toronto, Ont., täyttää lauantaina maaliskuun 20 päivänä 74 vuotta.

Gustaava Ojanperä, Whitefish, Ont., täyttää maanantaina maaliskuun 22 päivänä 82 vuotta.

Justiina Savo, Toronto, Ont., täyttää maanantaina maaliskuun 22 päivänä 79 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

USA ja "uudet" vietnamit

Moskova. — Määrätyt piirit Yhdysvalloissa hautovat jatkuvasti suunnitelmia muodostaa "uusia vietnameja", joissa piilee vakava uhka rauhalle, kommentoi Boris Orehov Pravdassa aktiivipalvelusta eronneen amiraali Burken kirjoitusta New York Timesissa.

Yhdysvaltain virallinen propaganda vakuuttaa jatkuvasti, että "Nixonin opin' 'tarkoituksena on kaventaa Yhdysvaltain "sotilaallista läsnäoloa' 'eri poulilla maailmaa. Tapahtumat ovat kuitenkin osoittaneet, että nämä väitteet ovat lähinnä naurettavia. Yhdysvaltain teot Kambodzhassa sekä tällä hetkellä Laosissa ovat hyvin selvästi osoittaneen, että Yhdysvaltain johtavat piirit pyrkivät itse asiassa totetuttamaan politiikkansa entisiä päämääriä, joskin hieman toisilla menetelmillä. Yhdysvaltain hyökkäys Indokiinaan jatkuu ja laajenee. Ero na on pelkästään se, että amerikkalaisten maajoukkojen lisäksi yhä aktiivisemmin käytetään myös Saigonin joukkoja, jotka on varustettu ja koulutettu amerikkalaisin varoin ja toimivat amerikkalaisten neuvonantajien johdolla ja amerikkalaisten lentojoukkojen tukemina, toteaa Orehov.

Laird puolusteli "vietnamisoimista"

USA:n puolustusministeri Melvin Laird väitti viime viikolla julkaistussa jokavuotisessa "puolustuskatsauksessaan" USA:lla olevan uuden politiikan, joka hänen sanojensa mukaan on "viisas keskitie kahden ääri suunnan — maailman poliisin roolin ja uuden eristyneisyyden välillä."

Puolustusministeri ilmoitti myös, että "vietnamisoimisen" ansiosta voidaan amerikkalaisia joukkoja supistaa toukokuuhun mennessä melkein puolella. Laosin sotatoimien valossa tämä ei kuitenkaan useimpien tarkkailijoiden mielestä ole mahdollista.

Laird ilmoitti, että Kiina valmistaa parhaillaan mannerten välisiä ohjuksia, joiden sijoittaminen tukikohtiin voi alkaa vuonna 1973.

Neuvostoliittoa koskevassa osassa vaditaan "oikeudenmukaisempaa puolustustaakan jakoa liittoutuneiden kesken". Se merkitsee, että USA vaatii eurooppalaisia kumppaneitaan maksamaan enemmän siitä, että noin 300,000 amerikkalaista on Euroopassa.

Mustaa ja sinistä kultaa Kambodzhassa

Öljy- ja luonnonkaasutuotanto kehittyy Neuvostoliitossa nopeaa vauhtia. Työläiset, insinöörit ja teknikot päättivät viisivuotissuunnitelman tavoitteiden lisäksi tuottaa 8 miljoonaa tonnia öljyä, ja näyttää siltä, että tämä toteutetaan menestyksellisesti. Vuoden 1970 alkupuolella he saivat 172 miljoonaa tonnia öljyä, mikä ylittää tavoitteeen 2 prosentilla. Kaasun tuotanto on ylittänyt tavoitteen 3 prosentilla.

Nopeimmin öljytuotanto kehittyy Länsi-Siperiassa, Mangyhslakin niemimaalla ja Volgan—Uralin alueella. Merkittäviin tuloksiin päästiin Tatarin autonomisessa tasavallassa, missä vuotuinen öljytuotanto on 100 miljoonaa tonnia.

Vuodesta 1966 lähtien neuvostoliittolaiset geologit ovat löytäneet 165 öljy- sekä kaasuesiintymää. Polttoaineen tuotannon kasvu on keskimäärin 22 miljoonaa tonnia vuodessa. Luonnonkaasun osuus koko maan polttoainemäärästä käsitti vuoden loppuun mennessä noin 19%. Nykyään tunnetaan 570 kaasuesiintymää. Asiantuntijoiden mukaan Neuvostoliiton kaasuvarojen kokonaismäärä nykyään on 60—80 triljoonaa kuutiometriä, minkä lisäksi on erittäin todennäköistä se, että löydetään uusia esiintymiä.

NL tuomitsi pettureita

Voljansk. — Avoin oikeudenkäynti synnyinmaan pettureita vastaan on päättynyt. Syytetyille langetettiin kuolemantuomiot. He olivat sodan aikana ryhtyneet vapaaehtoisesti Hitlerin rankaisujoukkojen palvelukseen. Entinen poliisipäällikkö D. Neidorf, poliisit P. Bevz, N. Donets, I. Bak, M. Shel ja V. Lihobaba olivat osallistuneet sotavankien ampumiseen, surmanneet naisia ja vanhuksia sekä auttaneet fafisteja ajamaan neuvostoihmisiä Saksaan.

Puolitoista kuukautta kestäneen oikeudenkäynnin aikana syytökset näytettiin täydellisesti toteen. Noin kolmesataa todistajaa kertoi näiden fasistien palvelijoiden rikollisesta toiminnasta.

Ilmoitusverolla tukea lehdille Ruotsissa

Tukholma. — Erityinen ilmoitusvero astuu Ruotsissa voimaan heinäkuun alussa samaan aikaan kun lehdistötukea ryhdytään myöntämään ns. toissijaisille lehdille. Hallituksen perjantaina antaman lakiesityksen mukaan vero olisi kuusi prosenttia sanomalehti-ilmoituksista ja kymmenen prosenttia ilmoituksista aikakauslehdissä ja eräissä muissa lehdissä.

Veron avulla valtiolle kerätään varainhoitovuonna 1971 / 1972 noin 48 miljoonaa kruunua. Lehtien avustamiseen käytetään puolestaan noin 33 miljoonaa kruunua.

Kahdesta seitsemään kertaan viikossa ilmestyvien sanomalehtien kohdalla avustus lasketaan paperinkulutuksen mukaan. Avustus voi olla kuitenkin korkeintaan 3,5 miljoonaa kruunua suurkaupunkilehdelle ja miljoona kruunua muille lehdille. Päivälehdelle, joka ilmestyy kerran viikossa, avustus on 200,000 kruunua.

Tuomio Nixonille

Eikö löydy minkäänlaista kansainvälistä oikeutta, joka tuomitsisi tuon kaikkia maailman kansoja uhkaavan Richard Nixonin? Ei voi sanoa, että hän olisi Hitler kakkonen, kyllä hän on ykkönen. Hitler teki paljon pahaa, mutta kyllä Nixon näyttää pystyvän tekemään vielä enemmän. Hän on todellinen rikollinen.

SANOO KENRAALI WESTMORELANDIN "ONNITELLEEN" MY LAIN URHOJA

Ft. Benning, Ga. — Kunniamerkkinauhainen prikaatin komentaja, eversti Oran Henderson, joka itse joutunee myöhemmin sotaoikeuteen syytettynä My Lain verilöylyn salaamisesta, sanoi luutnantti W. Galleyn asiaa käsittelevän sotaoikeuden valamiehille viime torstaina, että kenraali William Westmoreland onnitteli niitä sotilaita, jotka osallistuivat My Lain operaatioon.

Kenraali Westmoreland oli silloin Etelä-Vietnamissa olevien amerikkalaisjoukkojen ylipäällikkönä. Nyt hän on Yhdysvaltain yleisesikunnan päällikkönä. Henderson sanoi kenraali Westmorelandin lähettäneen My Lain miehille "onnittelusanoman".

Omasta osuudestaan puhuen eversti Henderson sanoi olleensa helikopterissa My Lain ilmatilassa vain 1,500 jalan korkeudessa, mutta "pilvien johdosta hän ei nähnyt tapahtuminen yksityiskohtia maassa."

VANKIEN KIDUTUSSYYTÖKSET JATKUVAT

Washington. — Yhdysvaltain armeija tiedotti torstaina, että sen edustajat suorittavat tutkimuksia syytöksistä, jotta Yhdysvaltain ja Saigonin asevoimien toimesta on suoritettu julmuustöitä vankeja kohtaan.

Lyhyessä tiedonannossa sanotaan, että everstiluutnantti Anthony Herbert, joka toimi 173:nnen Airborne Brigaden pataljoonan komentajana Etelä-Vietnamissa helmikuusta 1969 huhtikuuhun 1970, on esittänyt kaikkiaan 19 syytöstä tällaisista julmuuksista.

Pentagonin tiedonannon mukaan sanotaan näissä syytöksissä että Yhdysvaltain sotilaat ovat rääkänneet vankeja ja Etelä-Vietnamin asevoimien miehet ovat yhdysvaltalaisten sotilaiden läsnäollessa murhanneet vankeja. Eräänä yksityiskohtana mainitaan että eräs Saigonin sotilas katkaisi Vietkongin jäseneksi sanotun naisen kurkut.

Armeijan tiedonannon mukaan kahta näistä yhdeksästätoista syytöksestä on tutkittu aikaisemmin ja viisi muuta "todettu aiheettomiksi". Kahden jutun syytöksen tutkiminen johti siihen, että yksi mies todettiin syylliseksi ja toinen syyttömäksi.

Mutta eversti Herbert sanoo, että hän yritti Vietnamissa esittää valituksia, vaan häntä korkeammalla portaalla ei ryhdytty mihinkään toimenpiteisiin.

Torstai-illaisen televisiohaastattelun yhteydessä hän meni pitemmälle ja syytti, että "korkeampi taho" painosti häntä kiduttajien hyväksi, mutta hän määräsi alueellaan siitä huolimatta vankeja kohtaan kohdistetun rääkkäyksen lopetettavaksi. Hän sanoi vankeja pahoinpidellyn monella eri tavalla, mm. kaatamalla vettä selällään olleen vangin suuhun niin, että vanki oli tukehtumaisillaan.

Litteä televisio seinälle

Raskaiden, paksujen televisiovastaanotinten päivät ovat luetut. L-Saksassa on tutkittu ja kokeiltu ja päästy niin pitkälle, että nestemäiset kristallit sallivat uudenlaisen optisen kuvan kuvaruutuun ilman varsinaista kuvaputkea.

"Ruusujen maa" aloitti uuden viisivuotiskauden

Bulgaria, jota kauniisti nimitetään myös "ruusujen maaksi" vietti äskettäin erästä kansallista juhlapäiväänsä. Vuonna 1878 maaliskuun 3. päivänä San Stefanossa solmittiin rauhansopimus, joka merkitsi turkkilaissorron päättymistä Bulgariassa ja maan itsenäistymistä. Tätä ennen oli käyty vapautustaistelu, johon mm. Suomen silloinen kaarti osallistui. Muistona on kuuluisa laulu "Balkanin vuorilla' 'sekä muistomerkki kaartin kasarmin pihalla. Mutta bulgaareilla on muutakin juhlimisen ja ilon aihetta tänä vuonna — uusi viisivuotiskausi alkaa ja huhtikuussa kokoontuu Bulgarian kommunistisen puolueen 10. edustakokous.

Historiastaan bulgaarit ovat ylpeitä, ja syytä onkin. Tänä vuonna tulee kuluneeksi 1290 vuotta slaavilais-bulgarialaisen valtion perustamisesta, ja tällä vuosikymmenellä valmistaudutaan siis viettämään 1300-vuotispäivää. Vuonna 680 kaani Asparuh aiheutti raskaan häviön bulgarialaisia vastaan lähetetylle bysanttilaiselle (Itä-Rooman) armeijalle. Konstantinut IV:n oli pakko solmia rauha ja kronikoitsija Teofanos kirjoittaa: "Ja sitten levittäydyttyään näiden slaavilaisten alueille he (bulgaarit) ylpistyivät ja alkoivat vallata ja vangita linnoituksia ja kyliä, mitkä olivat Itä-Rooman vallan alla. Tämän pakottamana hallitsija teki rauhan heidän kanssaan suostuen maksamaan heille joka vuosi veroa — häpeäksi itäroomalaisille heidän syntiensä tähden." Rauha solmittiin 681, ja tällä toimenpiteellä Bysantti tunnusti virallisesti Bulgarian valtion.

Kehitystie on ollut pitkä nykyiseen nuorekkaaseen sosialismin rakentamisen vaiheeseen. Bulgaarien toinen mielihyvän aihe onkin hyvin täytetty viides viisivuotissuunnitelma, joka päättyi viime vuoden myötä. Maan kansantulo kasvoi vuosina 1966—1970 52 prosenttia ja siinä saatiin kahden prosentin ylitys suunnitelmaan. Väestön reaalitulojen kasvu oli 33,5 prosenttia ja esimerkiksi maatalouden tuotanto lisääntyi 26 prosenttia.

Kuudennen viisivuotissuunnitelman toimintaohjeet julkaistiin jokin aika sitten. Sen mukaan bulgarialaisten kansantulo on vuoden 1975 lopussa 47—50 prosenttia nykyistä suurempi. Reaalitulojensa havaitsevat niin ruusunviljelijät kuin muutkin maan työtätekevät kohonneen 25—30 prosenttia eli keskimäärin 6 prosentin vuosivauhdilla. Teollisuustuotannon kasvu on alkaneella viisivuotiskaudella 55—60 prosenttia.

Suunnitelma on asetettu laajaan kansankäsittelyyn, mikä on tapana sosialistisissa maissa. Neuvostoliitossahan myös uusi viisivuotissuunnitelma on jo kansan pohdittavana. Molempien maiden suunnitelmat on muuten sovitettu yhteen, ja tarkoituksena on edelleen syventää yhteistoimintaa ja työnjakoa sosialististen maiden taloudellisen yhteistyöelimen SEV:n puitteissa.

Bulgarian kommunistisen puolueen 10. edustajakokous alkaa huhtikuun 12. päivänä. Parhaillaan on käynnissä valmistautuminen kokoukseen ja tavanmukainen työkilpailu kongressin merkeissä on meneillään. Edustajakokouksessa päätetään lopullisesti uudesta viisivuotissuunnitelmasta ja yleensä maan kehittämisen suuntaviivoista.

PÄIVÄN PAKINA

SE MISUKSEN PEIJOONI

Tässä ei ole nyt puhe "omasta kullasta", vaan erään hyvän kaverin "misuksesta" jonka nimen jätämme mainitsematta siitä yksinkertaisesta syystä kun emme ole pyytäneet siihen lupaa ja oikeutta.

Varmimmaksi vakuudeksi on ehkä paikallaan sanoa, että hän on näitä Sudburyn seudun terhakoita perheenemäntiä ja keskustelu hänen kanssaan palautti mieleen Kaapro Jääskeläisen erään hauskan kertomuksen kiinalaisesta kalastajakaveristaan Tyynenmeren rannalla.

Kaapro sanoo — paljon aikaa kun oli — keskustelun kääntyneen eräänä iltana kristinuskon asioihin. Puhumatta itse omista avuistaan, tästä kertomuksesta ilmenee kuitenkin, että harjaantuneena kirjailijana ja sanomalehtien toimittajana Kaapro oli tässä väittelyssä saanut yliotteen kiinalaiskaveristaan, joka joutui lopulta tuskastuneesti huomauttamaan, että mitä te valkonaamat siitä Jeesuksesta Kristuksesta niin suurta kohua pidätte, tehän hänet tapoitte ja ristille naulitsitte.

Kaapro myöntää, että hänelle meni nyt vuorostaan sormi suuhun, ja ettei hän voinut muuta kuin itsekseen tuumia, että osuipa se vinosilmä lopulta naulan kantaan.

Yhtä kehnoon asemaan joutui tämä poika tässä päivänä muutamana.

Meitä oli kerääntynyt muutama pariskunta saman katon alle iltaa istumaan. Kuten usein tapahtuu, illan kuluessa muodostui kaksi seuraa. Miehet keskustelivat töistä, palkoista ja sen semmoisista.

Naisia tuntui kiinnostavan erikoisesti tavarain hintain nousu ja elämisen kalleus yleensä.

Toisin kuin yleisesti otaksutaan, naisilta oli hitaan miehen helpompi saada puheenvuoro kuin niiltä "vähäpuheisiksi" sanotuilta miehiltä. Ja siitä se sitten alkoi.

Esitimme ikäänkuin välihuomautuksena siihen "hintakeskusteluun" että "ei enää hätää. Trudeau sanoi vuoden lopulla, että inflaatio on voitettu".

"Mitä se sillä tarkoitti", kysyi nyt eräs emännistä.

"Sitä vain, että hinnat ja muut menot on — kiitos viisaalle hallitukselle — lopultakin saatu vakautetuksi."

"Höpsis', sanoi misus.

"Mitäs sillä tarkoitat", kysymme me.

"Sitä vaan että kun eilen menin ostamaan pumpulilankaa — nipun sellaisia erivärisiä langan pätkiä, joita tarvitsen kevätmarkkinatanssien käsityön valmistamisessa — niin se maksoi nyt puolta enempi kuin muutamia viikkoja aikaisemmin."

"Sattuu että pääministeri ei tunne lankojen hintakäyrää.

"Mutta muutama päivä sitten tuli kunnallisverojen ensimmäisen puolen vuoden laskut — ja niissäkin oli ainakin meidän meidän mökkimme kohdalla yli 40 prosentin nousu". .

"Ehkä mr Trudeau ei ollut joulukuussa tietoinen siitä, mitä kunnallisisät meiltä tammikuussa velottavat."

"Siltä se näyttää", sanoi misus terävästi. "Viime viikolla (tämä keskustelu käytiin helmikuun alkupoulella) ilmoitettiin virallisesti että elinkustannusindeksi nousi tammikuussa roimalla tavalla korkeammalle mitä se oli joulukuussa", sanoi misus.

"Mistä te miehen köriläät tiedätte mitä hintarintamalla tapahtuu. Mutta joka kerta kun me akat menemme ruokatavaraa tai muita tarvikeita ostamaan, silloin saamme havaita, että hintoja on korotettu sekä tavarain että erinäisten palvelujen kohdalta. Jos te miehet kävisitte ostoksilla niin kyllä oppisitte pitämään niin kovasti kiinni rahan syrjästä ja varttikin venyisi pitkäksi soikioksi", hän jatkoi tuohtuneena.

Tässä meni allekirjoittaneen sormi suuhun. "Kokenut kaikki tietää, mutta vaivainen kaikki kokee", tuumimme itseksemme omaa tietämättömyyttämme peitellen.

Samalla päätimme, että seuraavalla kerralla annamme emäntien keskustella rauhassa hinta- ja kustannuskysymyksistä. Miesten kanssa keskusteltaessa ei tule eteen niin visaisia pulmia. — Känsäkoura.

Urheilukuulumisia

NEUVOSTOLIITTO JUHLI AVAUSPÄIVÄNÄ

Salpausselkä. — Salpausselän kisojen avaamispäivän kaikki voi tot kirjattiin vieraiden nimiin. Sitä ei ole aikaisemmin tapahtunut. Neuvostoliiton joukkue rohmusi kaikista ulkomaalaisista joukkueista eniten mitalleja.

Tuloksia:

Yleinen 15 mk:

1) Vladimir Voronkov N-liitto 50,10, 2) Pal Tyldum Norja 50,-24, 3) Feodor Simashov N-liitto 50,38, 4—5) Juri Skobov N-liitto ja Gerhard Grimmer DDR 50,56, 6) Kalevi Oikarainen Suomi 51,-05.

Yhdistetyn 15 km hiihto:

1) Karl-Heinz Luck DDR 53,01 /220,0, 2) Tom Backman Suomi 54,02/207,8, 3) Ingo Ssheibenhof DDR 55,16/193,0, 4) Ladislav Rygl Tshekkoslovakia 55,28/190,6 5) Kare-Olaf Berg Norja 55,30/190,2, 6) Ilpo Nuolikivi Suomi 55,42/187,8.

Naisten 3 x 5 km viesti:

1) Neuvostoliitto 50,44 (Galina Piljushenko, Nina Fedorova, Nina Shebalina), 2) Suomi 51,01 (Senja Pusula, Helena Takalo, Marjatta Kajosmaa), 3) Tshekkoslovakia 51,11 (Anna Duraj, Helena Sikolova, Milena Cillerova).

Nuorten Mäenlasku:

1) Walter Steiner, Sveitsi yht. 219,3, 2)Kari Ylianttila Suomi 205,6, 3) Ditrik Myller-Ellefsen Norja 201,6, 4) Tom Dargay USA 194,9, 5) Od Grette Norja 193,9, 6) Johan Sätre, Norja 191,5, 7) Bernd Zapf, Länsi-Saksa, 189,8, 8) Jukka Kuvaaja Suomi 187,1, 9) Ilpo Bygden Suomi 180,8, 10 Pertti Reijula Suomi 171,8.

Tyttöjen 5 km:

1) Tove Engbretsen Norja 16,-54, 2) Shirley Firth Canada 17,-13, 3) Sharon Firth, Canada 17,-25, 4) Reetta Kolehmainen, Suomi 17,42, 5) Rosanne Allen Canada 18,04.

Nuorten 15 km:

1) Ivar Formo Norja 49,03, 2) Einar Sagstuen Norja 50,46, 3) Pertti Teurajärvi Suomi 50.48, 4) Ossi Kuntola Suomi 51,20.

SUOMALAISET JÄIVÄT VOITOITTA SELÄLLÄ

Vanhan Salpausselän 46:nnet hiihtokisat päättyivät 7. maaliskuuta ulkomaisten kilpailijoiden juhlaan. Suomalaisilla ei ollut yhdessäkään lajissa toiveitakaan voittoon, siksi varmaa työtä esittivät kaukaakin saapuneet kilpailijavieraat.

TULOKSIA:

Naisten 10 km: 1) Nina Sheba lina N-liitto 36,50, 2) Galina Piljutshenko N-liitto 37,09, 3) Marjatta Kajosmaa 37,13 . . . 5) Helena Takalo 37,24.

Yhdistetty kilpailu: 1) Nikolai Nogovitshin N-liitto 379,0 . . . 19) Ilpo Nuolikivi 313,3, 20) Rauno Miettinen 308,5.

Mäenlasku: 1) Fridjof Prydz Norja 213,1 (79,5—75) . . . 17 Juhani Putkonen 193,3 (74,5—76 . . . 20) Juha Kilpinen 189,9 (76,5—71).

50 km: 1) Pal Tyldun Norja 3.10,7, 2) Vjatsheslav Vedenin, N-liitto 3.11.51,8, 3) Reider Hjermstad Norja 3.12.02,2, 4) Odd Martinsen, Norja 3.13.03,4, 5) Lennart Pettersson Ruotsi 3. 13.29,4, 6) Pauli Siitonen 3.16. 08,8, 7) Vladimir Voronkov N-liitto 3.17,44,0, 8) Lauri Ala-Kapee 3.18.59,0 . . . 12) Martti V. Määttä, 13) Erkki Hänninen, 16) Alpo Virtanen, 18) Kauko Auvinen, 19)Arvo Kinnari.

MM-AMPUMAHIIHTO

Hämeenlinnassa pidetyissä MM-ampumahiihdoissa saavutti mestaruuden 20 km:llä itäsaksalainen Dieter Speer 1.18.20,2. Mauri Röppönen oli 8:s 1.22.38,8 ja Heikki Ikola 10:s 1.23.22,2.

Nuorten viestin voitti Neuvostoliitto 1.38.43,3, 2) Suomi (Matti Mustonen, Raimo Moilanen ja Raimo Seppänen) 1.41.10,4 — Miesten viestin voitti niinikään Neuvostoliitto 2.09,42 Suomen saadessa neljännen sijan 2.15,11 (Yrjö Salpakari, Heikki Ikola, Kalevi Vähäkylä ja Mauri Röppänen).

OLJUNINA MESTARIKSI

Sverdlovsk. — 28-vuotias maailmanmestari Alevtina Oljunina sai lauantaina toisen kultamitalinsa Neuvostoliiton ammattiyhdistysten talvispartakiadeissa voitettuaan 5 kilometrin hiihdon ajalla 17,51. Hopeaa sai ajalla 18.03 Ljubov Mumatsheva ja pronssia Tamara Vjatkina ajalla 18,13.

Toisen voittonsa Spartakiadeissa sai myös 16-vuotias eestiläinen Rut Rehemaa Tartosta. Hän voitti nuorten 5 km hiihdon ajalla 18,16.

Taitoluistelijoiden turnauksen jäätanssin voittivat Tatjana Voit juk ja Vjatsheslav Zhigalin 393,7 pisteellä (sijaluku 7).

ME-VAUHTIA MOSKOVAN HALLISSA

Moskova. — Kaksi neuvostosprintteriä sivusi 100 metrin sisäratojen ME:tä Moskovan hallimestaruuskisoissa. Sekä Vladislav Sapeja että Aleksander Lebedev pyyhälsivät matkan ajassa 10,3.

Naisten 100 m voitti moninkertainen NL:n mestari Galina Mitrohina ajalla 11,7.

S.C.A. Urheiluliitto virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.,
Puh. 691-6195
Toronto 260 Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 255 Ont.
Puhelin 466-8815

Rahastonhoitaja: Lauri Penttinen
226 McKee Ave., Willowdale, Ont.
Puhelin 221-8076

Dmitri Gudkov:

TAISTELU VIIDENNESSÄ MAANOSASSA

Australian länsiosassa on käynnissä hiljattain löydettyjen rautamalmiesiintymien voimaperäinen louhinta ja uusien kaivannaisesiintymien etsintä. Taisteluun Australian uusista mineraaliesiintymistä osallistuvat kapitalistisen maailman, Englannin, USA:n, Ja panin ja Ranskan samoin kuin maan omatkin suurimmat vuoriteollisuusyhtymät.

Australia on noussut johtaville sijoille kapitalistimaissa tutkittujen kaivannaisvarojen suhteen. Siksi lännen lehdistössä kerrotaankin suurkaupoista rautamalmia, kivihiiltä ja bauksiitteja tuottavien yhtymien ja ulkomaisten, lähinnä Japanin, monopolien kesken.

Pitkäaikaisten sopimusten mukaan Japaniin toimitetaan 10—15 lähivuoden aikana rautamalmia, kivihiiltä, bauksiittia ja kuparimalmia lähimain 10 miljardin dollarin arvosta. Japanilaiset yhtiöt pitävät viidettä maanosaa tärkeimpänä raaka-ainelähteenään. Japani on vallannut vankasti johtavan aseman Australian viennissä.

Monopoliyhtiöiden ankara kamppailu viidennessä maanosassa johtuu ennen muuta siitä, että kyseessä on maailman suurimpien teräsyhtiöiden asema. Japanin teräsyhtiöt, jotka ovat heittäneet haasteen mahtaville amerikkalaisille kilpailijoilleen (Japani aikoo lähivuosina ohittaa Yhdysvallat terästuotannossa), antavat pitkäntähtäyksen suunnitelmissaan poikkeuksellisen suuren merkityksen Australian rautamalmin hyväksikäytölle. Rakentamiensa suurten malmilaivojensa avulla ne aikovat nujertaa amerikkalaiset kilpailijansa.

Ulkomaiden monopolit eivät tietenkään rajoitu vain Australian mineraalivarojen anastamiseen, vaan tunkeutuvat yhä voimakkaammin muuhunkin Australian talouselämään. Talousmiehet laskevat ainakin puolet Australian taloudesta olevan ulkomaisten monopolien valvonnassa vuonna 1975. Kuluneen vuoden aikana esimerkiksi Japanin hallitus on esittänyt Australian hallitukselle joukon vaatimuksia Australian markkinoiden avaamiseksi täydelleen Japanin teollisuustuotteille. The Times -lehti kirjoitti "japanilaisten olevan sitä mieltä, että vaikka Australian ehkä onkin hankalaa hyväksyä näitä vaatimuksia, ei Canberralla nykyisin ole muutakaan vaihtoehtoa".

Olisi erheellistä kuitenkin luulla Australian olevan vain ulkomaiden monopolien välisen taistelun kohde. Australian omatkin suurmonopolit ovat suuresti voimistuneet ja eräät niistä, esimerkiksi koko maanosan metallurgiaa hallitseva monopoli, samoin kuin Australian, Uuden-Seelannin ja Fidzhi-saarten sokerituotantoa hallitsevat yhtiöt ovat kilpailukykyisiä, elleivät nyt amerikkalaisten, niin ainakin englantilaisten ja japanilaisten monopolien kanssa. Ne vaativat osaansa ulkomasten yhtymien voitoista sekä vuori- että jalostusteollisuudessa. Niiden painostuksesta Australian hallitus yrittää ajaa taloudellisen nationalismin politiikkaa ja pyrkii eräin toimenpitein rajoittamaan jossain määrin ulkomaisten monopolien toimintaa Australiassa.

Australian työväenluokka ja muut edistykselliset voimat vastustavat johdonmukaisesti sitä, että taloudellinen hyöty maanosan luonnonrikkauksista joutuu ulkomaisille ja kotimaisille monopoleille ja tehostavat taisteluaan omien taloudellisten etujensa puolesta. Valtavien luonnonrikkauksien käytöstä ja Australian suhteellisen nopeasta taloudellisesta kehityksestä suurta hyötyä saavat monopolit eivät ole halukkaita tyydyttämään työntekijöiden vähimpiäkään taloudellisia vaatimuksia. Australian työväenluokka ajaessaan omia poliittisia vaatimuksiaan samalla puolustaa maansa todellisia etuja.

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 7.30 illalla Donhaalilla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto: Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina kello 2 ip. Kirjeenvaihto osoitteella: 2605 East Pender St., Vancouver, B.C.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona, alkaen klo 7.30 ill. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

OPETUKSIA ENGLANNISTA

Vaalikampanjan aikana viime keväänä ja valtaan noustuan viime kesäkuussa konservatiivien johtaja, pääministeri Heath ei varsinaisesti ilmoittanut toimeenpanevansa hinta- ja palkkasulkua. Palkkojen osalta Heath asetti tavoitteeksi palkankorotusten sallimisen hallituksen määräämälle tasolle, ja ensimmäisenä aseena hänellä oli julkisen sektorin palkkojen määrääminen. Sairaanhoitajat, opettajat ynnä monien muiden alojen työntekijät odottavat yhä palkankorotuksia, joukossa sellaisia, joita Heath oli luvannut vaalikampanjan aikana.

Ensimmäiseksi uhriksi joutui postityöläisten liitto. Hallitus tarjosi 8 prosentin korotusta ja postiliitto vaati vähintään 15 prosenttia. Konservatiivisen hallituksen johdolla ammattiliittojen voimainkoetus alkoi väärästä päästä. Ensiksi postialan työntekijät ovat suhteellisen heikosti järjestäytyneitä ja liiton lakkokassa aivan liian pieni työtaistelun aloittamiseksi pitkällä tähtäyksellä. Niinpä postityöläisten lakko murtuikin itse asiassa eräänlaisen sovittelukomitean asettamiseen.

Postiliitto ei ollut suinkaan yksinään syyllinen kärsittyyn tappioon. Englannin ammatillinen keskusjärjestö (TUC) ei antanut postiliitolle mitään tukea. Päinvastoin sai sen vaikutelman, että TUC:n sisärengas oli itse asiassa kulissien takana konservatiivien hallituksen puolella. Postilakon tappiollinen lopputulos ei ennusta mitään hyvää julkisen sektorin ammattiliittojen palkankorotusvaatimuksille.

Englannin palkkarintamaa yhden postilakon tappioon päättymisellä ei ole suinkaan jäähdytetty. Jäljellä ovat mahtavat yksityisen sektorin ammattiliitot, kuten kuljetustyöläisten, kone- ja telakkatyöläisten, merimiesten, satamatyöläisten, ym. ammattiliitot. Näiden osalta palkkakysymykset ovat vielä auki. Mutta kysymys ei ole juuri tässä vaiheessa palkoista, vaan Heathin hallituksen teollisuussuhteiden laista, jolla konservatiivinen hallitus pyrkii kahlitsemaan ammattiliittojen lakko-oikeuden ja tämän nojalla sanelemaan myöhemmin myös palkat. Lontoossa oli jo noin pari viikkoa sitten valtava työläisten mielenosoitus lakkolakia vastaan. Ja tätä taistelua ei murretakaan niin helposti kuin postilakkoa. Taistelua johtavat ammattiliitot ovat varakkaita ja järjestäytyneisyysprosentti on korkea. Lisäksi jäsenet ovat paljon luokkatietoisempaa väkeä kuin postiliiton piirissä.

Keuhkoembolian diagnostiikka

Keuhkoembolian syynä on useimmiten alaraajojen syvistä laskimoista liikkeelle lähtenyt verenhyytymä, joka verivirran mukana kulkeutuu keuhkoihin. Jos hyytymä on suuri, se tukkii keuhkovaltimon päähaarat tai aiheuttaa vaikean sairauskohtauksen tai jopa potilaan kuoleman. Jos hyytymä on pieni, oireet ovat vähäiset tai niitä ei esiinny lainkaan.

Keuhkoembolian toteamista vaikeuttaa se, ettei mikään sen aiheuttamista oireista tai löydöksistä ole pelkästään tälle taudille tunnusomainen. Viime vuosina laajemmalti käyttöön tullut keuhkojen isotooppikartoitus ja keuhkoverisuonien tutkimus ruiskuttamalla varjoainetta keuhkovaltimoon (pulmonaaliangiografia) ovat huomattavasti parantaneet keuhkoembolian diagnostiikkaa. Keuhkoembolian nopea toteaminen on oleellista, jotta potilas saa mahdollisimman tehokkaan hoidon ja jotta taudin uusiutuminen voitaisiin välttää.

Don-haalin kevät kauden kalenteri

Toronto. — Ensimmäinen suuri ryntäys on Toimen Naisten järjestämä kevään "Rummage Sale", jonka päätimme pitää maaliskuun viimeisenä lauantaina, siis 27 päivänä. Olemme jo saaneet vastaanottaa aika paljon tavaraa, ja lisää saa tuoda. Nyt siis on taas aika katsella komeroita ja tuoda myyntiin sellaista tavaraa, jota ei enää itse halua käyttää. Myöskin myyntiin pyydämme apua, niin miehiltä kuin naisilta. Myyntipöytiä aloitamme järjestämään maanantaiamuna, 22 p. Silloin on apu tervetullutta.

Torstaina, 25 p. Ikinuorten kerhopäivänä saavat osallistujat halla tutustumaan myyntipöytiin kello 3 jälkeen. Illalla tarjoilemme kahvia. Varsinainen myynti on lauantaina kello 10—12 ja kello 2—4.

* * *

Ikinuorten kokouksessa tehtiin useita kevätkauden suunnitelmia. Ensiksikin huhtikuun 1 päivä, siis aprillinpäivänä, kokoonnumme haalille klo 11 ja sitten menemme tutustumaan Ontario Science Centeriin, joka on 770 Don Mills rd.. Autokyyti järjestetään kaikille. Kun siellä sitten vähän katselemme nähtävyyksiä, tulemme takaisin haalille kahville. Tervetuloa mukaan.

Toinen suunnitelma on järjestää ulkoiluretki Niagarelle päin toukokuussa. Ehkä pysähdymme siellä joidenkin tuttavien luona, otamme eväät mukaan. Ajasta ilmoitamme myöhemmin. Ja sitä ennen, ehkä Vapunpäivän aikaan, kerhon miehet järjestävät railakkaat juhlat. Siis paljon on toimintasuunnitteluja Ikinuorten kerholla, ja toivotamme kaikki tervetulleeksi kerhomme ystävälliseen seuraan.

* * *

Näytelmäfestivaalit pidetään Don halilla pääsiäisen viikonlopulla, huhtikuun 10—11 päivinä. Wanupista osallistutaan oikein kahdella näytelmällä, joista toinen on lasten esittämä. On oikein hauskaa kuulla, että Wanupissa on nuorisotoiminta niin hyvin järjestetty ja mielenkiinnolla odotamme heidän esitystään.

* * *

Finlandia kuoron kevätkonsertti pidetään Järjestön 60-vuotis juhlakonserttina 25 päivä huhtikuuta. Saamme taas nauttia soittokunnankin esityksistä, sillä G. Gustafson on kerännyt juhlavuoden kunniaksi kokoon soittoyhtyeen. Kuulkaapas kaikki entiset Finlandia kuoron laulajat. Tulkaapas mukaan nyt näin juhlavuotena, harjoitukset ovat joka keskiviikkoilta, siis tervetuloa.

* * *

Toukokuun 15—16 päivinä on haalilla järjestömme edustajakokous. Juhlavuoden kunniaksi on lauantai illaksi 15 p. järjestetty juhlaillallinen ja tanssi. Tietysti jokainen haluaa olla mukana tässä juhlassa jossa taas Finlandia kuoromme esiintyy. Tähänhän olisikin mukava kaikkien lauluvoimien yhtyä, sillä ovathan laulumme kaikille tuttuja.

Illalliset myydään ainoastaan etukäteen, hinta on $3.50 kappale, joka oikeuttaa myöskin tanssiin. Musiikista huolehtii A. Hunnakon yhtye. Varatkaa lippunne ajoissa, sillä niitä on vain rajoitettu määrä.

* * *

Osaston kuukausikokous on sunnuntaina, 4 päivä huhtikuuta, luultavasti toukokuussa jo siirrymme pitämään kokouksia maanantai-iltaisin. — ht.

Raskaus ja savukkeet

Tutkittuaan yli 2,000 naista on professori C.E. Russell tullut siihen tulokseen, että naiset jotka tupakoivat raskautensa aikana, synnyttävät keskimääräistä pienempiä lapsia Edelleen he saavat useammin keskenmenoja ja riski, että lapsi kuolee pian synnytyksen jälkeen, on suurempi. Syynä on ilmeisesti savukkeiden sisältämä nikotiinihäkä, joka aiheuttaa myrkytystä kohdussa.

Kuulumisia Järvienpäästä

Thunder Bay. — Uusia kirjoja ja maalauksia saapui Mary Black Libraryn taidenäyttelyyn ja lisää tulee nähtäväksi kun näyttely avataan maaliskuun 22 p. ja se jatkuu maaliskuun 28 päivään.

Verrattuna edellisiin tämä näyttely on paljon monipuolisempi ja maalatut selostukset antavat yksityiskohtaisen kuvan kaikesta.

* * *

Nonalu Fish Derby sai satoja kalastajia liikkeelle sunnuntaina, maaliskuun 7 p. ja voittajat jakaantuivat yli Thunder Bayn. Joe Gorolami (Neebing) sai 21 paunan järvilohen, Dave Kuznier 16 paunan hauen, Osias S. Amand voitti 9 paunan "pickeral troutulla" ja Karl Lang 2 paunan 7 unssin "spechled troutulla". Arpalipulla voitti $1,000 Ed. Haitio, Brent kadulla.

* * *

Emil Hautala kuoli kotonaan 129 Robertson St., maliskuun 6 p. Thunder Bay 'F', Ont. Hän oli syntynyt Alavudella, Suomessa, ollen nyt 66 vuotias. Suomesta hän tuli Fort Williamiin, ollen kaupungin töissä ja siirtyen eläkkeelle pari vuotta sitten. Lähiomaiset ovat Suomessa. Hautaus tapahtui Mountain Wiew hautausmaahan tk. 9 päivänä.

* * *

Kysymys canadalaisen sähkövoiman myynnistä yhdysvaltalaiselle Boise Cascade korporationille sen välittäjän Ontario—Minnesota Pulp & Paper Co. Ltd:n kautta tulee uudelleen kuulusteltavaksi Fort Francesin kauppalassa National Energy Boardin edustajain järjestämässä käsittelyssä maalisk. 23 p.

Yleinen väestön vastarinta on ilmaistu lukuisissa muodoissa kaikkialla länsi-Ontariossa. Se johti tähän uuteen kuulusteluun. National Energy Boardin päätös tämän suhteen tulee ratkaisemaan alustavasti Ontarion ja Canadan suhtautumisen luonnonrikkauksien luovuttamiskysymyksessä.

* * *

Thunder Bayn työttömäin lukumäärä helmikuun lopussa oli 5,836. Työttömiä on North Wardissa (Port Arthur) 2,792 ja South Wardissa (Fort William) 3,044 eli yhteensä 5,836, verrattuna edellisen kuukauden yhteislukuun 5,746.

* * *

Viljaelevaattorityöläisten union puolesta neuvottelujen johtaja F. Mazur selittää, että neuvottelut uuden sopimuksen suhteen ovat seisauksissa. "Union puolesta valmistaudutaan päättämään uusista toimenpiteistä uuden sopimuksen saavuttamiseksi". Union 1,200 jäsenet vaatii $1.25 lisäystä tuntipalkkoihin kahden vuoden sopimuksella.

Yhtiöden puolesta yritetään poistaa ylityöajalta vastaava korkeampi ylityöstä määritelty palkka lauantaina ja sunnuntaina. Sen sijaan esittävät "bonusmaksua", jonka työläiset yksimielisesti hylkäävät, selittää mr. Mazur.

ATH.

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Terveisiä taaskin täältä ylimaista. Olemme viime päivien aikana saaneet kuulla, kuinka ihmiset taistelevat kovia luonnon voimia vastaan maakuntamme eteläosissa ja kuuluisaksi tulleen Montrealin alueella. Sieltä on kuulunut kertomuksia, jonka mukaan suuren lumimäärän sekaan on tukehtunut moni matkamieskin.

Tällä kulmakunnalla olemme saaneet nauttia kauniista talvesta, joten luontonsa puolesta tämä pohjoisen perukka on tänä talvena ollut niitä parhaimpia asuinsijoja. Oikein jääkalastajien mekka, koska niitä hauenvonkaleita on kulkeutunut minunkin ruokapöydälleni. Hyviä ne ovat, ei muuta voi sanoa.

* * *

Eteläpäästä on tullut sellainen paikkakunta, että täällä pitää kulkumiehen kantaa eväskonttia mukanaan, aivan kuin "vanhassa maassa", jossa ennen aikaan pyydettiin keittoa ja särvintä, sillä leipä ja voi oli itsellä. Täällä on aivan näihin asti ollut yksi sellainen "poortitalo", jossa kulkumies on voinut asettaa jalkansa ruokapöydän alle ja valita syötäväänsä omien halujensa mukaan. Sekin lopetti tässä jokin aika sitten toimintansa ja nyt on enää jäljellä vain pari kiinalaista ruokalaa, joissa voi vielä tilata "Western sandwichin". Mutta herrasmiehiä ne alkavat olla näidenkin ravintoloiden omistajat, koska sunnuntaisin eivät tarjoa mitään. En tiedä, onko se laiskuutta vai johtuuko se nykyajasta, kun pyritään kautta linjan viiden päivän työviikkoon. Mutta alkaa näyttää siltä, ettei mikään enää kannata nykyaikana.

Rahanpuutetta näyttää olevan joka paikassa missä maksetaan työläiselle palkkaa. Entiseen aikaan kunnallisverotkin maksettiin suurimmalta osalta vuoden lopulla, koska silloin vasta tiedettiin kuinka paljon rahaa tarvitaan kunnan hommiin. Silloin piti paikkansa järkevästi laadittu kunnan talousarvio, mutta nyt ei osaa kukaan sanoa, paljonko rahaa tarvitaan, että selvitään vuoden loppuun.

Hiljattain kauppalamme kunnallis hallinto lähetti tämän vuoden verolaskun, mutta se käsittikin vain alkuerät, koska hallinto tarvitsee varoja ohjelmiensa eteenpäinviemiseksi. Syyspuolella tulee kaikki sitten kysymys niistä loppueristä, kun tiedetään paljonko rahaa tarvitaan. Nyt ei menoja voi kukaan etukäteen tarkasti arvioida, joten tääläkin eletään kuin ne entisajan markkinamiehet, toisinaan voitetaan kaupoissa ja toisinaan niissä hävitään.

* * *

Käyttövaroen puutetta on myös valittanut Timminsin valtuusto. Siellä on viime vuosina rakennettu paljon. Veronmaksajiakin on kyllä tullut lisää, mutta menot ovat myöskin suurentuneet jatkuvasti. Esittipä eräs valtuuston jäsen, että palokunta olisi pantava vapaaehtoiseksi. Palokuntalaistenhan palkka on nykyään siinä 8,000 dollarista ylöspäin vuodessa, joten palokunnan menot yksistään voivat nousta yli $100,000 vuodessa. Siihen kun sitten lisätään poliisilaitos ja satoihin nouseva opettajien määrä, niin näiden kuntien kassoista voidaan sanoa suomalaista sananlaskua käyttäen, että "on pohjaton kuin papin säkki."

* * *

Luonnonkaasun hinta on ollut täällä toistaiseksi samalla tasolla kuin aikaisemminkin, mutta täällä käytiinkin sen hinnankorotuksia vastaan kovaa taistelua. Tätä taistelua oli johtamassa kunnallishallinnot, mutta sähkön hintaa saivat korotetuksi, ei oikein suurta summaa, mutta kohosi kuitenkin. Palvelu kyllä huononi täällä Eteläpäässä, sillä koko täälä oloaikani on voinut sähkölaskut maksaa paikallisessa "offiisissa" mutta nyt poistivat koko toimiston täältä. Nyt sähkölaskut pitää maksaa joko Timminsin toimistoon tai sitten täkäläisiin pankkeihin, jotka sitten perivät palvelumaksun.

* * *

Vuosikausia on puhuttu siitä kun täällä pitää maksaa bensiinistä ja muista polttoöljyistä korkeampi hinta kuin Etelä-Ontariossa. Täkäläinen kauppakamari on taas aloittanut kampanjan näiden hintojen samanlaistuttamiseksi. Tämä kyllä tuntuu hyvin oikeudenmukaiselta ja toivotaan, että nyt onnistutaan paremmin kuin aikaisemmin. Täällä nimittäin maksaa bensiini toistakymmentä senttiä enemmän "kaluuna" ja näin ollen se vaikuttaa huonontavasti elintasoomme.

* * *

Tässä kirjeessä olen vain "purnannut" noista huonoista puolista. Toivottavasti seuraavalla kerralla voin kertoa parempia uutisia, sillä nämä "pohjalaisethan" ovat aina koettaneet nostattaa kanssamatkustajien moraalia.

Eräskin metsäurakoitsija vei vuosikymmeniä sitten juuri Suomesta tulleita poikia metsäkämpälleen. Kun pojat täten matkustivat ensimmäiselle työmaalleen tässä uudessa maassa, niin urakoitsija kyseli: "Saivatkos ne pojat voita siellä vanhassa maassa?" Pojat vastasivat, että "kyllä sitä nähtiin ainakin suurempien juhlien aikana". Silloin urakoitsija tokaisi: "Well, täällä sitä ei katsella, vaan sitä syödään joka päivä." — H.

Hyvä kansainvälinen naistenpäiväjuhla

Toronto. — Don haalilla pidetty kansainvälinen naistenpäiväjuhla onnistui mainiosti. Sellaista tilaisuutta on vaikea voittaa. Ohjelmassa oli nuorten tyttöjen tanssia, Finlandia kuoron mainioita lauluja, filmi jne. Hyvin tehty naiset.

* * *

Finlandia kuoron konsertti on Don haalilla huhtikuun 25 pnä. Silloin vihertävät jo puut ja nurmet, antaen lisää väriä hyvälle konsertille. Tervetuloa.

* * *

Edessä on myös pääsiäinen ja päsiäisjuhlat. Omalta kohdaltani toivon, että lukijat suorittavat ostoksensa niistä liikkeistä, jotka ilmoittavat lehdissämme joko vakituisesti tai sellaisissa erikoisnumeroissa kuin esim. Vapauden pääsiäisnumerossa.

* * *

Vapauden liikkeenhoitaja Edwin Suksi vieraili täällä ja osallistui mm. osaston kokoukseen, missä keskusteltiin Vapauden asioista. Tervetuloa toistekin. — J.N.

YLIOPISTOT PENTAGONIN AVUSTUSKONEISTONA

Yliopistot Yhdysvalloissa ovat yhä suuremmassa määrin muodostuneet Yhdysvaltain sotateollisuuden "tieteelliseksi" avustuskoneistoksi, toteaa Pravda USA:n korkeakoulujen ja niiden tutkimuskeskusten yhteistyöstä Pentagonin kanssa.

Washingtonissa yliopiston yhteydessä toimivan "sosiaalisten operaatioiden tutkimustoimiston" työntekijät ovat erikoistuneet vallankeikausten "tieteelliseen" järjestämiseen Aasian, Afrikan ja latinalaisen Amerikan maissa. Toimiston suosituksesta järjestettiin mm. v. 1965 operaatio "Camelot" Chilessä. Tämän operaation aikana toimiston työntekijät pyrkivät ottamaan selville henkilöitä, joita on hyvä käyttää sekä Chilessä että muissa latinalaisen Amerikan maissa Yhdysvalloille mieluisten hallitusten muodostamiseen ja laativat myös "mustia listoja" edistyksellisistä aineksista.

Kun operaatio "Cameloa" paljastui toimiston toiminta järjestettiin uudelleen. Nyt sen työntekijät järjestävät sissien vastaista toimintaa Kaakkois-Aasiassa ja suorittavat tutkimuksia, joiden tuloksena voitaisiin nostaa amerikkalaisten sotilasneuvonantajien toiminnan tehokkuutta Yhdysvalloista riippuvaisissa maissa sekä tutkivat myös psykologisen sodankäynnin keinoja Pentagonin tarpeita varten.

Vastaavanlaista toimintaa on useiden korkeakoulujen yhteydessä ja kun osa amerikkalaisista tiedemiehistä alkaa vastustaa sotaseikkailijoiden politiikkaa, tulevat tutkimustoimintaan mukaan ulkomaiset tutkijat Niinpä yksistään v. 1967 tuli Yhdysvaltoihin 41,652 tieteen ja tekniikan edustajaa mailman eri maista, ja näistä on melkoinen osa Yhdysvaltain militarismin palveluksessa.

RCMP:n miehille palkankorotus

Ottawa. — RCMP:n jäsenet saavat tänä vuonna palkankorotuksen mikä voi nousta 1,500 dollariin miestä kohti vuodessa.

Tammikuun 1 päivänä tiedoitettiin alustavasta $500 palkankorotuksesta vuodessa. Yleinen palkankorotus astuu voimaan huhtikuun 1 päivänä ja siitä hyötyy noin 11,000 ratsupoliisia.

Kolmen apulaiskomissionin palkka nousee 24,250 dollarista 25,750 dollariin vuodessa. Noin 5,800 konstaapelia saa palkankorotuksia seuraavasti. Esim. ensimmäisessä luokassa $8,500:stä $10,600:een jne.

DOMINION LP LEVYJÄ

LP 93033 — SUOMALAISTA HUUMORIA — Simo Salminen: Pornolaulu, Keltainen jäänsärkiä, Arabi-Ahab, Tango Pelargonia, Rotestilaulu, Regina Rento, Jäkäti-Jäk, Raikuli-Polkka. MATTI JURVA: Savonmuan Hilima, Turun surusilmä, Viipurin Vihtori, Jätkän lauantai, Pigalle.

LP 93034 — GEORG MALMSTEN: Meripojan preivi, Seiskari, Nikkelimarkka, Saarijärven Liisa, Aallokko kutsuu, Amalia, Heilini sinisistä silmistä, Katariinan kamarissa, Kaunis valhe, Terveisiä ulapalta, Suurin onni, Mulstelo, Hymyhuulin, Saariston Sirkkä, Eila, Kahden venheessä, Metsäpirtti, Vetoketju.

LP 93035 — OLAVI VIRTA: Kun ilta ehtii, Annabella, Kuinka saattoitkaan, Aamu Airistolla, Tähti ja meripoika, Punatukkaiselle tytölleni, Sä et kyyneltä nää, Mustalaistango, Leirinuotiolla, Punaiset lehdet, Hurmio, Kultainen nuoruus, Hopeinen kuu, Romanesca, Oiset kitarat, Assuncion.

LP 93036 — HUMPPA VEIKOT, laulua: Teijo Joutsela: Pohjola, Tulipunaruusut, Alaska, Riippakoivun alla, Petsamo, Imatra, Uraliin, Katinka, Kuusamo, Silmät tummat kuin yö, Sulamith, Bublitshki, Lentävä Hollantilainen, Valamo, Pyhäjärvi, Vesivehmaan Jenkka, Puuseppä, Tammerkoski.

HINTA $2.98 — ynnä 5% myyntivero Ontariossa

Postitse lähetettynä lisättävä postikulut seuraavasti:

ONTARIOSSA:	QUEBEC, MANITOBA JA SASKATCHEWAN	ALBERTA JA BRITISH COLUMBIA
1—2 levyyn 45c	1—2 levyyn 50c	1—2 levyyn 55c
3—4 levyyn 65c	3—4 levyyn 70c	3—4 levyyn 75c

— TILATKAA OSOITTEELLA: —

Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. Box 69
102 Elm Street West Sudbury, Ontario

MUISTILISTA

"Talkootanssit" näytelmän harjoitus Finnish haalilla perjantaina, tk. 19 pnä, kello 7 ip.

Sävel-kuoron vuosijuhla on Finnish-haalilla sunnuntaina tk. 21 pnä kello 2 ip. Sisäänpääsy $1.50 hengeltä.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla tiistaisin klo 7.30 ill.

Finnish haalin suomalainen kirjasto on avoinna tiistaisin klo 7—8 ill

Kuoron konsertti sunnuntaina, 21 p.

Kovan lumimyrskyn johdosta kaksi viikkoa sitten pitämättä jäänyt Sävel-kuoron konsertti on sunnuntaina, maaliskuun 21 päivänä, alkaen kello 2 ip.

Kuoron konserttia on valmisteltu suurella huolella ja siitä odotetaan yhtä merkkitapausta täkäläisten kansalaistemme kulttuurielämässä. Oviliput $1.50. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksesta

Täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on Hilkka Pakkala, Waters Townshipista lahjoittanut $2.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää parhaat kiitoksensa lahjoituksesta.

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

SUDBURYN UUTISIA

SUDBURYSSA KOLME POMMIUHKAUSTA

Sadat sudburylaiset seurasivat maanantaina puolenpäivän jälkeen, kun noin 30 poliisia ja muita virkailijoita odotti Elm- ja Elgin-katujen kulmauksessa sijaitsevan Canadian Bank of Commersen ulkopuolella North Baysta saapuvia pommieksperttejä, joiden tehtäväksi jäi pankissa olleen matkalaukun poistaminen.

Vähän ennen puoltapäivää pankin apulaisjohtajalle oli soitettu, että toistaiseksi tunnistamattoman henkilön pankin lattialle jättämässä matkalaukussa oli pommi. Pankin henkilökunta joutui poistumaan pankista ja poliisien saavuttua paikalle yleisö pidettiin turvallisen matkan päässä pankkirakennuksesta.

Pommieksperttien saavuttua North Bayssa sijaitsevasta Canadan puolustusvoimien tukikohdasta, matkalaukku vedettiin narulla paikalla useita tunteja olleeseen hiekalla lastattuun kuorma-autoon. Tämän jälkeen kuormaauto kuljetti matkalaukun Frood-kadun varressa olevalle lumenkaatopaikalle ja matkalaukkuun asetettiin sytytysnalli, mutta matkalaukku ei räjähtänytkään.

Räjäytysyrityksen jälkeen matkalaukku avattiin ja se sisälsi kaksi sementtitiiltä.

Samanaikaisesti kun huhu levisi pankkiin asetetusta "pommista" soitettiin Sudburyn alueen maakuntapoliisin virastoon, että pankista yhden kadunvälin päässä sijaitsevassa Woolworthin kaupassa, Elm- ja Durham-katujen kulmauksessa on myös pommi. Kauppa tyhjennettiin ihmisistä ja poliisit tutkivat talon, löytämättä minkäänlaista pommia.

Noin puoli tuntia myöhemmin oli soitettu Sudburyn High koululle, joka sijaitsee vain muutaman kadunvälin päässä "pommipankista", että kouluun on asetettu pommi. Poliisit suorittivat koululla tutkimuksen, mutta eivät löytäneet pommia.

Tänä aamuna tiedoitettiin, että pankin johtaja oli vienyt määrättyyn paikkaan huomattavan rahasumman sen jälkeen, kun hänelle oli puhelimitse sanottu, että pankkiin jätettyyn matkalaukkuun sijoitettu pommi voidaan räjäyttää kauko-kontrollimenetelmällä.

SUSI KAUPUNGIN ALUEELLA

Perjantaiaamuna työhön matkalla ollut Rollie Lamoureux ajoi autollaan kuoliaaksi Falconbridgen tiellä pienen suden. Eläimen ruumis on lähetetty Quebec Cityyn vesikauhututkimusta varten.

AUTOKOLARI VAATI UHRIN

Aikaisin sunnuntaiaamuna Notre Dame-kadulla sattunut kahden auton yhteentörmäys johti 18-vuotiaan Bruce Fournierin kuolemaan ja aiheutti vakavia vammoja 18-vuotiaalle Lorraine Lecuyerille.

Poliisi sanoi, että onnettomuus tapahtui kun Fournierin ohjaama auto törmäsi päin erästä toista autoa Cambrian Collegen edustalla Notre Dame kadulla.

Poliisit jatkavat edelleen onnettomuuden tutkimuksia ja tapauksen johdosta ei ole ainakaan toistaiseksi nostettu syytettä.

M-KELKKA VAATI TAAS UHRIN

Hanmerissa asunut 34-vuotias Gerald Kingsley sai surmansa silmänräpäyksessä, kun hänen ohjaamansa moottorikelkka törmäsi päin pientä kuorma-autoa maantie no. 69 sunnuntaiaamuna.

Kuorma-autoa ohjannutta 23-vuotiasta Robert Gerardia vastaan nostettiin heti syyte moottoriajoneuvon kuljettamisesta ilman asianomaista ajolupaa ja ilman vakuutusta.

Sunnuntaina tapahtunut onnettomuus vaati jo neljännen henkilön hengen moottorikelkka-kolareissa Sudburyn alueella tämän talven aikana.

LASKU SUURENEE

Maanantaihin mennessä oli vuoden 1971 aikana kaupungin lumenpuhdistusoperaatiot tulleet maksamaan sudburylaisille noin $350,000, verrattuna vuoden 1970 lumenpoisto-operaatioihin, jotka maksoivat kaikkiaan $109,000.

Lumen auraaminen on tänä vuonna tullut maksamaan noin $100,000 ja viime vuoden vastaava summa oli noin $75,000.

Tänä vuonna on katujen sannoitukseen ja suolaamiseen käytetty noin $250,000. Vuonna 1970 santaan ja suolaan käytettiin $361,000.

POLIISIBUDJETTI LÄHES $1.8 MILJ.

Sudburyn poliisikomissio hyväksyi viime viikolla pitämässään kokouksessa vuoden 1971 alustavaksi budjetiksi $1,793,097, mikä summa osoittaa melkein 30 prosentin lisäystä verrattaessa vuoden 1970 poliisibudjettiin.

Poliisilaitoksen sanotaan myös painostavan 18 uuden konstaapelin palkkaamiseksi, että poliisivoimien vahvuudeksi saataisiin 11 miestä.

Kaupunginvaltuusto on aikaisemmin ehdottanut, että kaikki eri kaupungin toimielimet rajoittaisivat budjettilisäyksensä noin 8 prosenttiin, verrattuna vuoden 1970 budjettiin.

Poliisikomissionin jäsenenä ovat: Pormestari Joe Fabbro ja tuomarit W. F. Woodliffe sekä Alibert St. Aubin.

LAMOUREUX AIKOO EHDOKKAAKSI

Sudburyn kaupunginvaltuuston jäsen Maurice Lamoureux, joka hävisi viime kunnallisvaaleissa vähäisellä äänimäärällä pormestarikilvan Fabbrolle, ilmoitti viikonlopulla, että hän tavoittelee Sudburyn valipiirin NDP-ehdokkuutta seuraavia maakuntavaaleja silmällä pitäen.

Kontrollilautakunnan jäsen Bud Germa ilmoitti jo aikaisemmin, että hän tavoittelee NDP-puolueen ehdokkuutta Sudburyn vaalipiirissä tulevia maakuntavaaleja varten.

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

Sudbury Steam Bath
Auki 5 päivää viikossa
KESKIV., TORST., PERJANT., LAUANT. JA SUNNUNT.
Kello 12 p. — 11 ip.
Puhelin 673-1501
176 Spruce St. Sudbury

John Kratsin viimeinen matka

Beaver Lake, Ont. — Tämä alkava vuosi niin lyhyt kun se vasta onkin ollut, on ollut kuolemien kannalta runsas, sillä monta ihmistä on siirtynyt ylirajan sinne josta ei ole paluuta. Viime sunnuntaina, kuluvan kuun 7 päivänä kuoli kotonaan täällä odottamatta sydänkohtauksen kohtaamana täällä ja ympäristössä hyvin tunnettu kansalaisemme John Krats. Mieshän oli viime hetkeen asti työssä ja tarmokkaassa toiminnassa. Jussi tunnettiin työn ja tarmon miehenä elämässään ja sydämestään urheiluun innostuneena. Erikoisesti tunnettiin Liittomme etupään mestarihiihtäjänä ja Jehua eduståen otti osaa lukemattomiin kilpailuihin ja oli Liiton mestareita. Jo aikaisemmin Whitefishissa asuessaan hän hiihti siellä mutta vasta Jehun kovassa hiihtokoulussa hän nousi siihen huippukuntoon missä parhaimmillaan vuosia oli. Ei Jussin toiminta supistunut vaan urheiluun vaan hän otti osaa kaikkeen työhömme näyttämöllä ja muualla. Joukostamme on poistunut erinomainen ja pidetty ihminen, joka opetti ja innosti myöskin lapsensa urheiluun ja sisältörikkaaseen elämään, saavuttivathan poikansa Karl ja John Canadan nuorten hiihtomestaruudet, jotka saavutukset on ja korkeille nostettava ja arvostettava.

Jussi työskenteli kaivannoissa ja paljon kirvesmiehenä, viimeiset neljä vuotta Agnew Lakella, mutta monia vuosia myöskin farmarina ja maidonlähettäjänä täällä Beaver Lakella. Farmin myytyään rakensi itselleen kauniin ja viihtyisän kodin tähän aivan lähelle Vermilion Riverin rannalle. Jussi Hannes Sula aikoinaan sanoi "urheilumme aatelistoon", eli on kuten monet muut ansioituneet urheiluliittomme kunniajäsen, oli lehtiemme vakituinen tilaaja. Kuollessaan hän oli 59 vuoden ikäinen.

Hän oli syntynyt kesäkuun 20 pnä, 1911 Worcesterissa, Mass. U.S.A. ja tullut nuorena jo vanhempiensa mukana tänne Canadaan. Keskiviikkona 10 pnä, oli Sudburyn Lougheedin hautauskappeliin saapunut paljon vainajan ystäviä ja omaisia saattamaan häntä viime matkallaan ja sanomaan viimejäähyväisiään äkkiä ja odottamatta joukostamme pois siirtyneelle ja paljon pidetylle toverille. Kuinka pidetty vainaja oli, osoittivat ne runsaat ja ihanat kukkalaitteet jotka ympäröivät häntä. Hautaustoimituksen suoritti pastori W. Sumner. Sieltä vainaja siirrettiin St. Jamesin krematorioon Torontoon, jossa hänet krematoidaan.

Monet ankarat kilpailut hiihdettiin Jussi samalla hiihtoladulla, sinä olet hiihtänyt ladun päähän ja saanut ansaitun levon.

Lähinnä vainajaa suremaan jäivät vaimonsa Laura (Luopa) Krats; kolme poikaa, William, Elkford, B.C., Karl, Labrador City, Nfld ja Jussi, kotona sekä viisi lastenlasta ja veli Voitto perheineen Whitefishissa ja muut sukulaiset ja laaja ystävä- ja toveripiiri, ja ennenkaikkea vanhat kilpailutoverit, jotka muistavat aina kun puhutaan Jehun hiihdon historiasta ja kovista latutaisteluista hien vuodatuksesta harjoituksissa ja kilpaladulla. Olet joukostamme poistunut niin kuin mekin vuorollamme teemme, mutta et unohdettu. Näillä muutamilla riveillä tahdon muistaa sinua vaikka ansaitsisit enemmän.

— N.

URHEILUTIETOA PÄTKITTÄIN

THANTIN MYÖTÄ MONIA MUUTOKSIA

New York. — Useita YK:n sihteeristön korkeita virkoja tulee pakottavista syistä avoimiksi pääsihteeri U Thantin toisen virkakauden päätyttyä tämän vuoden lopulla, ja niiden täyttämisessä otetaan tietysti huomioon yhteistyö tulevan pääsihteerin kanssa. U Thant on ilmoittanut, ettei hän enää asetu ehdokkaaksi.

Suomen-YK:n suurlähettiläs Max Jakobson on jatkuvasti suosikki kilpajuoksussa pääsihteerin paikalle, ja New York Timesin mukaan hänen ehdokkuutensa "on saanut voimakasta kannatusta eikä kukaan vastusta sitä avoimesti". Suomen hallitus on virallisesti esittänyt Jakobsonin ehdokkaaksi pääsihteerin virkaan, ja muut neljä pohjoismaata tukevat ehdotusta.

Vaikkakaan pääsihteerin taholta ei ole tullut virallista ilmoitusta asiasta on melko selvää, että ainakin toinen hänen varapääsihteereistään ja poliittisista neuvonantajistaan — tai mahdollisesti molemmat — eroavat tämän vuoden aikana. U Thantin lähimpänä ollut mies Ralph Bunche on kauan ollut sairas, ja on epävarmaa, palaako hän enää ollenkaan työhönsä.

Myös varapääsihteeri Jose Rolx-Bennett Guatemalasta on sairaslomalla aivoleikkauksen johdosta. Sihteeristö on ilmoittanut, että hän palaa virkaansa pitkähkön levon jälkeen. YK:n piireissä pidetään kuitenkin mahdollisena, että hänkin eroaa.

YK:n kehitysapuohjelman päällikkö 80-vuotias Paul Hoffmann on sanonut vetäytyvänsä syrjään tämän vuoden aikana, vaikkakin hän vaikuttaa ikäisekseen paljon nuoremmalta ja on aktiivinen ja tarmokas.

Näiden avainvirkojen täyttäminen liittyy läheisesti uuden pääsihteerin valintaan. Sekä Hoffmannin että Bunchen virat katsotaan kuuluviksi amerikkalaisille samoin kuin poliittisia ja turvallisuusneuvostoa koskevia asioita hoitavan pääsihteerin viran katsotaan kuuluvan Neuvostoliitolle. Virka on tällä hetkellä Leonid Kutakovin hallussa.

Myös sihteeristön alemmalla tasolla on odotettavissa muutoksia, mutta ne ovat uudelleenjärjestelyjä ja siirtoja, jotka voivat odottaa siksi kunnes uusi pääsihteeri on astunut virkaansa.

NL JA JUGOSLAVIA TURVAKOKOUKSESTA

Moskova. — Neuvostoliitto ja Jugoslavia katsovat, että yleiseurooppalaisen turvallisuuskonferenssin, johon voivat osallistua tasavertaisesti kaikki Euroopan maat sekä Yhdysvallat ja Canada, menestyksellinen pitäminen edistää Euroopan jännityksen lievenemistä, paremman ilmapiirin aikaansaamista maanosan valtioiden välisiin suhteisiin, Euroopan tehokkaan turvallisuusjärjestelmän luomista ja Euroopan valtioiden kaupallis-taloudellisen, tieteellis-teknisen ja kulttuuriyhyhteistyön kehittämistä.

Näin todetaan Jugoslavian ulkoministerin Mirko Tepavacin 23—27. helmikuuta tapahtuneesta Neuvostoliiton-vierailusta annetussa kommunikeassa.

Leonid Brezhnev vastaanotti Tepavacin, Andrei Gromyko ja Mirko Tepavac kävivät hyödyllistä mielipiteidenvaihtoa Neuvostoliiton ja Jugoslavian suhteiden kysymyksistä sekä ajankohtaisista kansainvälisistä ongelmista.

Osapuolet vastaanottivat tyydytyksellä Suomen hallituksen uuden aloitteen, joka koskee yleiseurooppalaisen konferenssin koollekutsumista ja pitämistä käsittelevien tapaamisten ja monitahisten konsultaatioiden järjestämisestä, todetaan kommunikeassa.

Lähi-idän kysymyksestä molemmat osapuolet ilmaisivat syvänä vakaumuksenaan, että oikeudenmukaisen ja pysyvän rauhan toteuttamisen ehtona lähi-idässä on Israelin joukkojen vetäytyminen kaikilta miehitetyiltä arabialueilta ja turvallisuuskokouksen marraskuun päätöslauselman vuodelta 1967 toteuttaminen.

Edelleen molemmat osapuolet tuomitsevat ankarasti Indokiinan sodan jatkumisen ja laajenemisen sekä peittelemättömän hyökkäyksen Laosiin. Ne korostivat amerikkalaisten ja näiden liittolaisten joukkojen nopean ja ehdottoman vetäytymisen tarpeellisuutta Etelä-Vietnamissa, Kambodzhassa ja Laosissa, jotta Indokiinassa saataisiin rauha Geneven sopimuksen pohjalta.

Molemmat osapuolet totesivat tyydytyksellä, että Neuvostoliiton ja Jugoslavian suhteet ja yhteistyö, jotka perustuvat itsemääräämisoikeuden, samanarvoisuuden kunnioittamiseen, ovat menestyksekkäästi kehittyneet, sanottiin tiedonannossa.

Ei ehdotonta raittiutta

Eräs australialainen professori yrittää parantaa alkoholisteja uudella menetelmällä. Hän ei suosittele ehdotonta kieltäytymistä alkoholista, vaan ainoastaan niin, että promillemäärä pysyy alle 0,6 — mikä merkitsee, että päivässä voi nauttia pari lasillista. Hän arvelee tämän helpottavan sopeutumista normaaliin elämään. Tulokset uudesta menetelmästä ovat olleet jopa yllätävän hyviä.

Puolet abortteja

Kuten tiedetään, aborttien lukumäärää voi vain arvailla länsimaissa. Laillisten aborttien määrä kyllä tiedetään, mutta laittomista ei ole mitään tietoa. Itä-Euroopassa ja Japanissa, jossa normaalisti kaikki abortit ovat laillisia, tiedetään enemmän tilanteesta. On laskettu, että noin puolet kaikista raskauksista päättyy aborttiin Japanissa ja Itä-Euroopan maissa.

TILATKAA VAPAUS

V.- JA U.-SEURA
Iskun vuosikokous
Finnish-haalilla, 316 Bay St. Thunder Bay "P", Ont.
Perjantaina, maalisk. 19 p. klo 7.30 illalla
Uudet jäsenet tervetulleita!

SÄVEL-KUORON
VUOSIJUHLAKONSERTTI
Finnish-haalilla, Sudburyssa
Sunnunt., maaliskuun 21 pnä klo 2 ip.
NAUTINTORIKAS OHJELMA
SISÄÄNPÄÄSY $1.50 TERVETULOA!

Nixonin kannatus kaikkien aikojen aallon pohjassa

Washington. — Viimeisimmän mielipidetutkimuksen perusteella presidentti Richard Nixonin ja hänen ohjelmiensa kannatus on laskenut kaikkien aikojen syvimpään aallonpohjaan.

Presidentti Nixonin valmistautuessa vuoden 1972 vaalikampanjaan Louis Harrisin mielipidetutkimus osoittaa, että hänen kykynsä luottamuksen kohottamiseksi Valkoisessa talossa on 4-prosenttisesti "mainio", 24-pros. "melko hyvä", 26-pros. vain "kohtalainen", 28-pros. "heikko" ja 18-prosenttisesti "ei ole varmuutta".

Tämä tutkimustulos julkaistiin seuraavana päivänä sen jälkeen kun samojen piirien tutkimusraportti osoitti, että presidentin nauttima kannatus Vietnamin sodan käsittelyn tiimoilta oli kahden kuukauden aikana laskenut 44:stä prosentista 34:ään prosenttiin.

Muutama päivä aikaisemmin selitti Gallup Poll, että 69 prosenttia amerikkalaisista uskoo, ettei presidentti ole antanut kaikkia tietoja Vietnamin sodasta.

Kiinteä kaasu-uutuus energiatalouden alalla

Moskova. — Neuvostoliitosta on löydetty yli 30 käyttökelpoista kiinteän kaasun esiintymää. Laskelmien mukaan ylittävät tämän raaka-aineen yhteiset varat 10 triljoonaa kuutiometriä.

Kiinteä kaasu on maakaasun ja veden hydraatti eli yhdiste. Se muodostuu huomattavissa syvyyksissä määrätyssä paineessa ja lämpötilassa. Tällöin kuutiometri vettä sitoo 200 kuutiometriä kaasua, kun taas tavallisissa olosuhteissa vain neljä.

Hiilivety-yhdisteen aikaisemmin tuntemattoman ominaisuuden selvitti akateemikko Aleksondr Trofimukin johtama tiedemiesryhmä.

Kiinteä kaasu sijaitsee pääasiassa ikuisen roudan alueilla, jotka käsittävät noin puolet Neuvostoliiton alueesta. Laskelmat ovat osoittaneet, että myös merien kaasuvyöhykkeillä vesikerrosten alla kaasun pitäisi olla kiinteässä muodossa.

Neuvostoliittolaiset tiedemiehet ovat myös kehittäneet menetelmät kaasun vapauttamiseksi yhdisteestä veden kanssa. Tätä varten he ovat ehdottaneet käytettäväksi hydraatteihin kohdistuvan paineen alentamista, kuumentamista maan sisuksen lämmön avulla tai katalysaattorien käyttämistä.

Ensimmäisiä satoja tuhansia kaasukuutioita, jotka on saatu hydraattiesiintymistä Messojahijoen yläjuoksulla Norilskin lähellä peräpohjolassa, johdetaan kaasujohtoa pitkin sähkövoimalaan ja muihin kohteisiin.

Tähän tutkimukseen osallistuneet tiedemiehet palkittiin perjantaina keksintöjen ja löytöjen komiteassa diplomein.

Saigonin joukot ovat perääntyneet

(Jatkoa sivulta 1)

reilta, kirjoitti englantilainen Observer-lehti viime viikolla.

Laosin kansan vapautusarmeijan yksiköt ovat voimistaneet ilmatorjuntatulensa "tappaviin mittasuhteisiin" ilmoitti Sunday Timesin kirjeenvaihtaja. Esimerkiksi Lulun alueella, joka sijaitsee 20 mailin päässä Etelä-Vietnamin rajalta, isänmaanystävät ampuivat pelkästään yhden päivän aikana alas 14 amerikkalaista taistelukopteria.

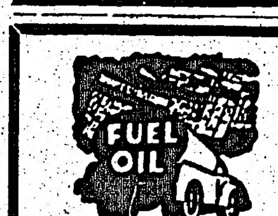
POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa, että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 566-3631
2091 LASALLE BOULEVARD SUDBURY

VAIVAAKO TEITÄ

Korkea verenpaine, reuma sairaudet, käsien jäykkyys, pitkäaikainen päänsärky, unettomuus? Kokeilkaa tieteellisesti tutkittua MAGNEETTIRENGASTA. Se auttaa.

Lääketiede on suorittanut perusteellisia tutkimuksia Japanissa, Englannissa, Amerikassa, Neuvostoliitossa ja muissa maissa.
Tilatkaa jo tänään, tyylikkäästi muotoiltu, tieteellisesti tutkittu kullan värinen magneetti rengas. Niitä on miehille ja naisille — pieni, keskikoko ja suuri. Hinta vain $10.95 kpl. Ontarion asukkaat lisätkää 5% myyntivero — 55 senttiä.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Romaani y.m. kirjallisuutta
ALENNUSMYYNNISSÄ
suurella 40% alennuksella

	Tavall. hinta	Alennus-myyntihinta
Vasili Aksjonov: Matkalippu Tähtiin, sid 229 si.	3.50	2.10
Suomalainen satukirja 1, sid.	3.00	1.80
Anna Ungelo: Naisten Jean, sid. 202 siv.	3.00	1.80
Giuseppe Marotta: Napolin kultaa, sid. 215 siv.	2.85	1.70
Albert E. Kahn: Kuoleman leikki, Sid. 246 sivua	3.00	1.80
Eeva Joenpelto: Naisten kesken, sid. 89 sivua	2.25	1.35
Magda Szabo Metsäkauris, sid. 220 sivua	3.50	2.10
Carlo Cassola: Buben tyttö, sid. 284 sivua	3.25	1.95
Edith Wharton Viattomuuden aika, sid. 388 siv.	4.25	2.55
Owe Husahr: Yön Kudos, sid. 336 sivua	4.50	2.70
Junichiro Tanizaki: Unien Silta, sid. 257 sivua	5.25	3.15
Kerttu Saarenheimo: Tulenkantajat, sid. 298 sivua	5.95	3.55
Prosper Merimee: Carmen, sid. 101 sivua	1.80	1.10
Äidin ja isän kirja sid. 516 s. (Kirja lapsen maailmasta ja vanhempien tehtävistä). Kuvitettu	5.25	3.15 Ynnä postikulut 35c

POSTITILAUKSIIN LISÄTTÄVÄ POSTIKULUT:
yhdestä kirjasta 17c - kahdesta kirjasta 25c - kolmesta kirjasta 35c

Yllämainittuja kirjoja on vain joitakin kappaleita, joten kiirehtikää tilaustanne, että saatte lukemista alhaisella hinnalla.

Vapaus Publishing Company Ltd.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO